

Bálint Pál
Bibliai történetek és tanulságok
(Kézirat)

ELŐSZÓ

Kedves Olvasó!

Mindannyian jól tudjuk, hogy Isten hozzánk, mai emberekhez is szól a Szentírás által.

A Szentírás Isten szava, az Ő igéje, amit a Szentlélek sugalmazására próféták, s apostolok foglaltak írásba. Ez a könyv támasz és életerő az Egyháznak, hitszilárdság az egyház tagjainak, táplálék a léleknek és tiszta forrása a lelki életnek.

Mindezt olyan költőien fogalmazta meg Gárdonyi Géza az "Írás a Bibliában" című versében:

Ez a könyv a Könyvek Könyve,
Szegény ember drága gyöngye,
Égi harmat lankadtaknak,
Világosság földi vaknak,
Bölcsességnek arany útja:
Boldog, aki rátalál!
Szomjas lelkek forráskútja,
Hol pohárral Krisztus áll.

A Szentírás az elmúlt évszázadok során számos művészt, szobrászt, festőt, zeneszerzőt, filmrendező, író és költőt ihletett meg. A neves alkotók és műveik közül a legkiemelkedőbbek:

Michelangelo "Dávid" és "Pieta" c. szobrai, valamint a Sixtusi kápolna mennyezet freskóján "Az ember teremtése" c. alkotása.

Munkácsy Mihály "Triptichon"-nak nevezett három festménye, "Krisztus Pilátus előtt", "Golgota", és "Ecce homo".

J.S. Bach "János passió"-ja és "Máté passió"-ja

Haydn "Teremtés" c. oratóriuma.

Händel "Messiás" c. oratóriuma.

Pasolini "Máté evangéliuma" c. filmje.

S. Zweig "Halljátok az Igét" c. könyve (Jeremiás prófétáról)

Babits Mihály "Jónás könyve" c. verses műve.

Hazánkban 1899-ben jelent meg először Varga Lajos műve, a "Verses Szentírás", amelynek hasonmás kiadását a Grafolit Kiadó 2008-ban bocsájtotta ki. Ez a nagyalakú könyv több mint 600 oldalon az Ő és Új szövetség történeteinek nagy részét, valamint a magyar szentek történetét írja le népies stílusú versekben. A könyv előszavában az olvasható, hogy "az egyházi bírálókat a verses formát és a szent szövegekkel való szabad bánásmódot súlyosan kifogásolta. Varga Lajos könyvének anyagát egyaránt meríti a kanonikus és apokrif könyvekből, szabadon elhagyva és megtoldva azokat."

A "Bibliai történetek és tanulságok" című könyvemben az általam fontosabbnak ítélt Ószövetségi történeteket foglaltam versbe, és végül tanulságokkal is elláttam. Munkámban törekedtem a tömör fogalmazásra, s a Szentíráshoz illő szöveghűségekre, amit a versekbe vagy azok közé iktatott bibliai idézetekkel igyekeztem megerősíteni.

Budapest, 2010. június 7.

A szerző

AZ EMBER TEREMTÉSE (Ter 2. - 3.)

A PARADICSOMBAN (Ter 2,4-25)

Miután az Isten a legelső korban
Világot teremtett, s benne mindent sorban,
Embert is alkotott, saját képmására,
A föld javainak gyarapítására.

Eztán telepített egy csodaszép kertet,
amelynek párjára még máig sem letek.
Ez a kert a múlté, tudjuk ezt már régen,
Paradicsom volt ez, neve pedig Éden.

Négy folyó öntözte bőven termő földjét,
Számos fa kínálta zamatos gyümölcsét,
A nap sugarában virágok pompáztak,
A fák ágain meg madarak trilláztak.

Kert közepén virult az életnek fája,
Sehol a világon nem volt annak párja.
Csak az Isten tudta eme fának titkát
És az örökélet kapujának nyitját.

Ott állt egy másik fa, a tudásnak fája,
Amely gyümölcsseit csábítón kínálta,
Szinte mondogatta minden ága egyre:
Jót akarok neked, gyümölcsseim szedd le!

Mivel az Úristen az embert szerette,
Az Éden kertjében szépen elhelyezte,
Hogy azt kellő gonddal művelje és védje,
S felhőtlen éveit boldogan ott élje.

Az ember jól helyt állt, dolgozott serényen,
Növények, állatok gyarapodtak szépen.
Ő az Édenkertben szabadon járhatott
És az Úristentől csak egy parancsot kapott:

"Minden fáról ehetsz, csak egyet kivéve,
Mert ha erről eszel, életednek vége.
Ez a jó, meg a rossz tudásának fája,
S ha titokban eszel, szemem azt is látja!"

Az ember magányát az Úristen látva,
Szerető szívében nagyon megsajnálta.
Ezért egyszer reá mély álmod bocsájtott
És kivett egy csontot az ő oldalából.

A hiányt meg szépen hússal bepótolta,
S a csontból az asszonyt bölcsen létrehozta.
Mikor őt meglátta, úgy örült a férfi,
Reggeltől napestig nem győzte őt nézni.

Az ember így szól: " Ez már csont a csontomból és hús a húsemből. Asszony a neve, mivel a férfiből lett." Ezért a

férfi elhagyja apját és anyját és feleségéhez ragaszkodik, s a kettő egy test lesz. (Ter 2,23-24)

A BŰNBEESÉS (Ter 3,1-13)

Teltek, múltak napok, azután meg évek,
Boldogságban töltve minden jót és szépet.
Nem volt semmi gondjuk ételre, ruhára,
Minden ingyen került étkük asztalára.

Aztán jött egy kígyó és megállt pihegve,
Az asszonyhoz fordult, e kérdést sziszegve:
"Tényleg nem ehettek itten minden fáról?
Pedig az én szemem igen sok fát számol! "

A kígyó csak figyelt, hogy szót ne mulasszon,
Kérdésére pedig válaszolt az asszony:
"Ehetünk gyümölcsöt minden fáról szépen,
Csak egy fáról tilos a kert közepében. "

"Hogyha erről eszünk, akkor meg kell halnunk,
E szép Édenkertet bizony el kell hagynunk,
És hogy ez így lesz, azt az Isten mondta. "
Ekként szólt az asszony, s arcát félrevonta.

De a ravasz kígyó újra szólt és érvelt:
"Amit az Isten mond, nehogy elhidd kérlek!
Nem fogtok meghalni, hogyha abból esztek,
Szemetek felnyílik és bölcsebbek lesztek!"

Az asszony elhitte, mit a kígyó mondott,
S mivel a tiltott fán sok gyümölcs mosolygott,
Kettőt vett belőle, egyiket megette,
Majd férjének adott, ki ugyanazt tette.

Szemük ekkor felnyílt, s rögtön észrevették,
Hogy nincs rajtuk ruha, csak a meztelenség.
Fügefalevélből sokat fűztek össze
Így kötényük készült, nem futotta többre.

Eztán nemsokára közeledtek léptek,
Nagyon megriadtak, s elbújtak, mert féltek.
Ekkor az Úr így szólt: "Ember hol vagy, kérdem?"
"Meztelenül voltam, s elbújtam, mert féltem! "

Ki adta tudtodra, hogy nincs ruha rajtad?
Tiltott fáról ettél! Tudom, ne tagadjad ! "
"Bevallom, hogy ettem, de az asszony adott,
Aki szégyenében szintén elbújt amott! "

Mit tettél ó asszony? Felelj nékem menten! "
"A kígyó becsapott, éppen ezért ettem.
Elhitette velem, hogy majd bölcsebb leszek,
Ha a tiltott fáról én gyümölcsöt eszek. "

KIÚZETÉS A PARADICSOMBÓL (Ter 3,14-19)

Eztán az Úr ítelt, s szólt a kígyó fölött:
 "Átkozott leszel te, minden állat között.
 Tettedért az asszony széttiporja fejed,
 Te meg az ő sarkát folyton célba veszed!"

Később az Úristen az asszonyhoz fordult,
 Akinek a könnye erre ki is csordult:
 "Terhesség kínjait majd el nem kerülöd,
 Gyermeked pedig fájdalommal szülöd! "

Az Úr a férfinak végül is ezt mondta,
 S eközben szavait oly rövidre fogta:
 "Kenyeredben lesz majd arcod verítéke,
 Te porból születél, s por lesz tested vége! "

Az ember Évának nevezte feleségét, mert ő lett minden élő anyja. Az Úristen pedig bőrből ruhát készített az embernek és feleségének, s felöltöztette őket.

Azután így szólt az Úristen: " Lám, az ember olyan lett, mint egy közülünk, ismer jót és rosszat. De nem fogja kinyújtani kezét, hogy az élet fájáról is egyen és örökké éljen! "

Ezért az Úristen eltávolította az Éden kertjéből, hogy művelje a földet, amelyből lett. Amikor az embert elűzte, az Éden kertjétől keletre odaállította a kerubokat és a fenyegető tüzes kardot, hogy őrizzék az élet fájához vezető utat.

(Ter 3,20-24)

TANULSÁG

Őszüleink egykor az Édenben éltek,
 Majd a csábításra a rossz útra tértek.
 Ekkor az Úristen azt a döntést hozta,
 Hogy e helyről őket eltávolította.
 Engedetlenségnek ez lett büntetése,
 S gondtalan életnek így lett akkor vége.

NOÉ ÉS A VÍZÖZÖN (Ter 6,1-22, 7,1-24, 8,1-22)

Ádám utódai szaporodtak gyorsan,
 S a tizedik utód Noé volt a sorban.
 Ekkor a gonoszság olyan nagyra hágott,
 Hogy ilyet az Isten még sohase látott.

Az Úr meg is bánta, hogy embert teremtett.
 Mít is tegyen mostan? Gondolkozni kezdett.
 "Eltörlöm azokat, kik gonoszok voltak,
 S ezek bűneikért csúful meglakolnak !"

Noé, mert azt tette, mi Istennek tetszett,
 Kapott is az Úrtól bőséges kegyelmet.
 Az Úristen Noét a tervébe vonta,
 Megszólította őt és ezeket mondta:

"A föld gonoszsággal és sok bűnnel megtelt,
Nem tartják be mindazt, mit parancsom rendelt.
Türelmem már fogytán, karomat kinyújtom,
S a föld minden lényét vízözönnel sújtom! "

"Véled pedig Noé szövetséget kötök,
Mert igaznak tartlak minden ember között.
Téged családdoddal ezért megmentelek,
S tőled születnek majd isten-hű emberek. "

"Építs egy nagy bárkát erős fenyőfából,
Legyen rajta fonat hosszú szálú nádból.
Kívül-belül kend be vízálló szurokkal,
Hogy el ne merüljön majd az utasokkal !"

"Bárka méreteit elmondom könyökben:
Háromszáz a hossza, szélessége ötven,
Magassága pedig éppen harminc legyen,
S képezzél ki teret három emeleten !"

"Fölül meg a bárkát fatetővel védjed,
Amelytől a szurkot bizony ne kíméljed,
Még ajtót is készíts, mit lehet majd zárni,
És ezen keresztül, ha kell ki-be járni!"

"Ha kész van a bárka vigyél állatokat,
Előbb tisztákat, majd tisztátalanokat,
Hímet is meg nőstényt, előbb hetet-hetet,
Utóbbiból pedig csupán egyet-egyet !"

"Vigyél a bárkába táplálékot bőven,
Legyen étel-ital majd a rossz időben.
Aztán feleséged, három fiad,s menyed,
S magad is a bárkán foglald el a helyed !"

Az Úr parancsára Noé mindent megtett,
S amint bárkába szállt, hamar esni kezdett,
Aztán negyven napig szüntelenül ömlött,
S időközben pedig villámlott és dörgött.

A víz folyton áradt, a föld el nem nyelte,
Egyre szaporodva, a hegyet is fedte.
A pusztulás sújtott minden élőlényre,
Ki a bárkában volt, az maradt csak élve.

Majd az eső elállt és erős szél támadt,
A víz egyre apadt, a föld pedig száradt
És a bárka megállt az Ararát hegyen,
Hogy mindezt túléltek, Úrnak hála legyen!

Noé a jövőben nagyon reménykedve
Mefogott egy hollót és azt kiengedte.
Ez addig röpködött, míg a föld kiszáradt,
Azután meg leszállt, mert nagyon elfáradt.

A várakozással újabb hét nap eltelt,
Galambot küldött ki, köszöntve a reggelt,
Estére visszatért halk szárnyuhogással,
Röpködött csőrében egy friss olajággal.

Isten szólt Noéhez: " Szállj ki a bárkából!"
Ki is szálltak rögtön annak fogságából.
Noé és családja, szám szerint pont nyolcan,
Meg az állatokkal, miket nem számoltam.

Majd Noé az Úrnak egy oltárt emelve,
Menekülésüket meg is ünnepelte.
Áldotta az Urat hálatelt szavakkal,
S szolgált Neki híven égőáldozattal.

Noét és családját az Úr megáldotta,
Majd hozzájuk fordult és ezeket mondta:
"Nem pusztítok én el élőlényt már többet,
Töltsétek be szépen ezt a kerek földet !"

"Szövetséget kötök veled, s családdoddal
És az eljövendő utódaitokkal.
A szivárvány legyen szövetségünk jele,
Itt a felhők között lesz majd annak helye!"

Ki az eget, földet szépen megalkotta,
Adott szavát most is hűen betartotta,
Mert a szép szivárvány tarka köntösében
Szövetség jeleként megjelent az égen.

TANULSÁG

Isten igazságos, lesújt a gonoszra
Kérlek, ezért soha ne hajolj a rosszra,
Mert az igazak, kik Isten útján járnak
Nála mindig bizton kegyelmet találnak !

BÁBELI TORONY (Ter 11,1-9)

Noé utódai gyarapodtak szépen,
Le is telepedtek egy nagy sík vidéken,
Sineárnak földjén ők boldogan éltek
És ott mindahányan egy nyelvet beszéltek.

Agyagból égettek jó erős téglákat,
5 ezekből emeltek önmaguknak házat.
A sok lakóházból létrejött a város,
Amely termőfölddel körbe volt határos.

Aztán az emberek egyre többre vágytak,
Művelték a földet, jó ruhákban jártak,
Állataik tejet, húst és gyapjat adtak,
Hiúságuk megnőtt és vérszemet kaptak.

"Jertek, barátaim, építsünk egy tornyot,
Amely túlszárnnyal majd minden hegyet, ormot,
A teteje pedig fel az égig nyúljon
És a nevünk, hírünk soha el ne múljon!"

Akkor az Úr leszállt, hol épült a város,
S nagyravágyást látott, ami igen káros.
"Vágyaik, terveik lám az égig érnek,
Mi lesz majd a végcél eme hiú népnek?"

Mivel az Úr nekik csak a jót akarta,
Ezért a nyelvüket össze is zavarta,
S nem értették meg, hogy mit beszél a másik,
Szét is széledtek hát a föld határáig.

És mivel az Úrtól a több nyelvet kapták,
A toronyépítést szépen abba hagyták.
Bábelnek megmaradt egy szép csonka tornya,
Ami a múlt idők emlékeit hordja.

TANULSÁG

Nagyra tör az ember, ám az Isten végez
Övé a hatalom, ami nem kétséges
Inkább lelkiekben törekedjünk nagyra
És ehhez az erőt a Jóisten adja!

ÁBRAHÁM TÖRTÉNETE (Ter 12,2)

Emlékezzünk hittel, s buzgó szívvel újra
Tőlünk messzi tájra és a régi múltra
Négyezernyi évnél hosszú távlatában
Mi is történt egykor a hű Ábrahámval.

ÁBRAHÁM MEGHÍVÁSA

Az Úr így szólt Ábrahámhoz: "Vonulj ki földedről, rokonságod köréből és atyád házából arra a földre, amelyet majd mutatok neked. Nagy néppé teslek. Megáldalak és nagyra teszem nevedet, s te magad is áldás leszel. Általad nyer áldást a föld minden nemzetsége." (Ter12,1-2)

Mikor az Úr mindezt az Ábrámnak mondta
Annak tisztes vállát hetvenöt év nyomta.
Ámde ő mégse félt és nem tétovázott,
Mit az Úr parancsolt, azt megtenni vágyott.

Vette hát Sárát, hites feleségét
És minden vagyonát, meg a szolgálk népét.
Velük ment Lót is, az unokaöccse,
S útipoggyászukat együtt rakták össze.

Háránból indultak, ahol együtt laktak,
S addig vándoroltak, míg egy jelet kaptak.
Kánaánban láttak sok gyönyörű tájat,
S More terebintnél végül meg is álltak.

Ekkor az Úr megjelent és így szólt Ábrámhoz: "Ezt a földet utódaidnak adom." (Ter 12,7)

Ábrámnak a szíve a jó hírrel megtelt,
S hálából az Úrnak ott egy oltárt emelt.
Majd tovább vonultak fel a hegyvidékre,
Onnan később pedig a Negeb környékére.

ÁBRAHÁM EGYIPTOMBAN

Nagy éhínség támadt és sokat szenvedtek,
Ábrám és Sáriai Egyiptomba mentek.
Útközben Ábrám így szólt Sáriaihoz :

"Tudom szép asszony vagy, s ha feleségnek néznek,
Engem meg is ölnek, mert én vagyok a férjed.
Ezért mondd, hogy te vagy, az én testvér húgom,
Akkor nem ölnek meg, s jó dolgom lesz, tudom."

Egyiptomba értek, s az idegen földön
Sáriai szépségét észrevették rögtön.
Majd a fáraó őt hamar megszerette
És nem is várt sokat, feleségül vette.

Az Ábrámmal pedig emiatt jól bántak,
Jutottak is neki szépen vagyontárgyak,
Juhot, szarvasmarhát, s még szolgát is kapott,
Sáriai szépsége bizony nagyon hatott.

Majd az Úr ezt látva, s ennek hatására
Súlyos csapást küldött fáraó házára.
Aki erre rögtön Ábrámot hívatta:
"Mért vezettél félre?" őt ekképp faggatta.

„Itt a feleséged, vedd és távozz kérlek,
Mert különben engem újabb csapás érhet!"
Így szólt a fáraó, s szolgálóra bízta,
Hogy a hazájukba vigyék őket vissza.

ÁBRÁM ÉS LÓT ELVÁLÁSA

Ábrám meg Sáriai Egyiptomból végleg
A szép Kánaánba, hazájukba tértek.
Lót is velük jött, az unokaöccsük,
S legelők dolgában vita támadt köztük.

Ábrám javasolta, váljanak el szépen,
Van itt dús legelő, bőven e vidéken.
Lót a síkságra ment, egész Szodomáig,
Ábrám Kánaánba, annak határáig.

Bejárta a földet széltében-hosszában,
Eme tejjel-mézzel folyó gyönyörű országban.
Végül Hebron mellett le is telepedett,
S Mamre Terebintje volt mit megszeretett.

IZMAEL SZÜLETÉSE

Sárai meddő volt, de gyermekre vágyott,
S erre bizony csupán egy megoldást látott.
Hogy a derék Hágár, az ő szolgálója.
Legyen eme kérdés igaz megoldója.

Sárai így szólt Ábrámhoz: "Nézd, az Úr nem adott nekem gyermeket. Menj be szolgálómhoz, általa talán gyermekhez jutok." (Ter 16,2)

Ábrám és a Hágár hamar együtt voltak
És a leány fogant, amit nem titkoltak.
Aztán az úrnőjét ő kicsinek nézte,
Aki meg válaszul keményen bánt véle.

Hágár meg is szökött, ahogy bírta lába,
S angyal talált őrá a kies pusztában.
"Térj vissza gyorsan!" ekként szólt az angyal,
"Hajolj úrnőd előtt, s ne járj kemény nyakkal!"

"Fogantál és fiút szülsz, ki olyan ember lesz, mint a vadszamár. Keze mindenki ellen, és mindenki keze őellene." Hágár fiút szült Ábrámnak, és ő Izmaelnek nevezte el. (Ter 16,11-15)

AZ ÚR SZÖVETSÉGET KÖT ÁBRÁMMAL

Ábrám úgy részesült Isten kegyelmében,
Hogy az Úr megjelent El Shaddai néven,
Majd Ábrámhoz így szólt fenséges szavakkal,
Idézzük fel hűen, buzgó áhítattal:

"Én El Shaddai vagyok. Járj előttem, és légy tökéletes! - Szövetséget hozok létre köztem és közted, s megsokasítlak, szerfölött megsokasítalak." (Ter 17,1-2)

Ábrám arcra borult mindezeket hallva,
Az Úr pedig eztán ekképpen folytatta:

"Te népek sokaságának atyja leszel. Ezért ne hívjanak többé Ábrámnak, hanem Ábrahám legyen a neved. Szerfölött megsokasítlak, néppé teslek. Szövetséget hozok létre köztem és közted, majd utánad utódaid között minden nemzedéken át. Ez örök szövetség lesz, s én a te és utódaid Istene leszek. Neked és utódaidnak adom a földet, amelyen most, mint jövevény tartózkodol, s Kánaán egész földjét örök birtokul." (Ter. 17. 4-8)

"Minden férfit körül kell metélni, mégpedig előbőrük húsát kell körülmetélni. Ez legyen a szövetség jele." (Ter 17,4-8)

"Feleségedet ne hívd tovább Sárainak, hanem Sára legyen a neve. Megáldom és általa fiút adok neked." (Ter 17,15)

ÁBRAHÁM ÉS A MAMREI JELENÉS

Csodás szépségű volt Mamre Terebintje,
Hol Ábrahám pihent messzire tekintve.
Sátra előtt ülve elmerengve nézett,
Mikor is eléje három férfi lépett.
Eléjük sietett, meghajolt a földig,
Miként királyokat szolgálói üdvözlík.

Majd hozzájuk fordult, s roppant alázattal
Meg is hívta őket e szíves szavakkal:

"Uram, ha kegyelmet találtam színed előtt, ne kerüld el szolgálodat!" (Ter. 18.3)

Majd vizet hozatott, hogy lábukat mossák,
S üljenek fa alá, élvezzék a lombját.
Egy borjút vágatott, s abból ételt főztek,
Meg lepényt is kaptak, míg étvággal győztek.

Nagyon kíváncsi volt a derék jó Sára
A három jó vendég mindegyik szavára.
Ezért a sáturnak falához lopózott,
És ott figyelmesen végig hallgatózott.

"Az egyik vendég így szólt: "A Jövő évben ezidőtájt visszajövök, akkor Sárának már fia lesz." (Ter 18,10)

"Sára hallgatózott és nevetett magában, mert ő, s Ábrahám már korosak voltak. Akkor Isten így szólt Ábrahámhoz: "Miért nevet Sára? - és miért gondolja: Valóban szülni fogok még, jóllehet öreg vagyok? - Van, ami az Úrnak lehetetlen?" (Ter 18,11-14)

ÁBRAHÁM KÖZBENJÁRÁSA ÉS SZODOMA PUSZTULÁSA

"A három férfi, akik Ábrahámot a sátrában meglátogatták, Szodoma felé vették útjukat. Ábrahám elkísérte őket. Az Úr így szólt: "Szodoma és Gomora miatt tetéződött a panasz, és bűnük nagyon súlyos. Lemegyek hát és megnézem."
(Ter 18,20-21)

"Ábrahám megszólalt: "Valóban el akarod pusztítani az igazakat is a gonoszokkal?" (Ter 18,23)

Haragod jó Uram nagyon is megértem,
Ámde te kegyes vagy, ezért illőn kérdem:
Az ötven igazért, akik ottan laknak
A városban élők tán kegyelmet kapnak?

Ábrahám jó szívét ezzel megmutatta,
Az Úr pedig néki ezt a választ adta:
"Ha ötvenet látok, kik igazak ottan,
Szodoma városnak kegyelmezek nyomban."

Ábrahám az Urat még tovább kérlelte,
Hátha a városnak előbb kegyelmezne:
"Elég lenne Uram igazból kevesebb?
Negyven, harminc, húsz vagy tíz is elég lehet?"

"Legyen hát" szólt az Úr és beleegyezett:
"Lásd, tíz igazért is én megkegyelmezek."
Majd Isten távozott, s Ábrahám hazatért,
A két angyal este meg Szodomához ért.

Eztán az angyalok férfiak képében
A nagy városkapun besétáltak szépen.
A Lót, ki ott pihent és üldögélt éppen
Köszöntötte őket úgy illendőképben.

Majd meghívta őket, szálljanak meg nála,
 Hisz a vendégeknek nyitva áll a háza.
 Némi unszolásra azok el is mentek,
 Hol vacsorát kaptak, majd meg lepihentek.

A nap lehanyatlott, eljött már az este
 Mikor Lótnak házát sok férfi kereste.
 A városból jöttek és azt követelték
 Jöjjön ki hozzájuk a két férfi vendég .

"Hozd ki ! " mondták Lótnak, a ma érkezőket,
 "Látni akarjuk, hogy megismerjük őket !"
 Gonosz szándékukat a Lót felismerte
 És bántani őket bizony nem engedte.

Eztán a férfiak igen gonosz módra,
 Mivel nem engedett, rátámadtak Lótra.
 Ám a két vendég a házba behúzta,
 S kint a férfisereg vaksággal lett sújtva.

Másnap, amikor hajnalodott az angyalok siettették Lót és mondták: " Rajta, vedd feleségedet, s két lányodat, nehogy a várost sújtó büntető ítélet téged is érjen ! "

Kézenfogták őt, feleségét és két lányát és kivezték őket a városból, majd ezt mondták: " Menekülj, az életedről van szó. Ne tekints hátra, ne állj meg sehol a környéken, menekülj a hegyekbe. "

Lót így szólt: Nézd, ott az a város, elég közel van ahhoz, hogy oda meneküljek ." - Ő így válaszolt:
 "Menekülj hát oda sietve! " A várost Coárnak nevezik.

Amikor Lót Coárba érkezett, akkor Isten kén és tűzesőt bocsátott az égből Szodomára és Gomorrára.
 Így pusztította el ezeket a városokat és a városok minden lakóját.

Lót felesége visszaneézett és sóoszloppá változott. (Ter 19,15-26)

IZSÁK SZÜLETÉSE

Az Úr meglátogatta Sárát, ahogy megígérte. Sára fogant és fiút szült Ábrahámnak öreg korában.
 Ábrahám fiának az Izsák nevet adta. Ábrahám százestendős volt, amikor fia megszületett.

Sára így szólt. " Isten örömet szerzett nekem, s aki hallja, velem együtt örül." (Ter 21,1-6)

ÁBRAHÁM ÁLDOZATA

Isten próbára tette Ábrahámot és így szólt hozzá .

"Vedd egyetlen fiadat, akit szeretsz, Izsákot, menj Morija földjére, s ott mutasd be égőáldozatul azon a hegyen, amelyet majd megnevezek neked. " (Ter 22,2)

Ábrahám ösatyánk másnap kora reggel
 Felkészült az útra bizakodó kedvvel,
 Szamarát nyergelte, a fát hasogatta,
 S égőáldozathoz kötegekbe rakta.

Majd két szolgájával, s fiával Izsákkal
 El is indult hamar néhány teli zsákkal.
 Mentek hideg szélben, meg a tűző napon,
 S meglátták a hegyet a harmadik napon.

Szolgáinak így szólt "Ne jöjjetek velünk ! "
 " Fiammal Izsákkal imádkozni megyünk. "
 " Ti meg maradjatok, s itt várjatok miránk,
 Visszajövünk majd, ha elvégeztük imánk. "

A fát mi kellett az égőáldozatra
 Fiának a gyenge vállaira rakta,
 A kést meg a tüzet inkább maga vitte,
 " Megsegít az Isten ! " ő szilárdan hitte.

Ábrahám és Izsák mentek egymás mellett. Akkor Izsák megszólította Ábrahámot : " Atyám! Lám itt a tűz és a fa, de hol a bárány az égőáldozathoz? " - Ábrahám így felelt: " Isten majd gondoskodik bárányról az égőáldozathoz, fiam ! "

(Ter 22. 7 -8)

Majd odaérkeztek, amit az Úr mondott,
 S Ábrahám meglátott egy zöldellő bokrot.
 Épített egy oltárt, a fát ráhelyezte,
 Fiát megkötözte, s farakásra tette.

Aztán vette a kést, fiát feláldozni,
 De egy angyal jött el, megálljt parancsolni
 " Ábrahám, Ábrahám ! " - " Itt vagyok. " felelte,
 Az angyal meg így szólt, kérését jelezve:

" Ne nyújtsd ki kezedet a fiú felé és ne árts neki ! Most már tudom, hogy féled az Istent és egyetlen fiadat sem tagadtad meg tőlem. " (Ter 22.12)

Keze lehanyatlott a szent égi jelre,
 A hang felé nézett, szemét felemelve,
 S látott a bozótban, igen csodálkozva,
 Egy kost fennakadva a szarvánál fogva.

Ábrahám odament és a kost megfogta,
 S égőáldozatul szépen feláldozta.
 A hely neve ez lett: " az Úr gondoskodik, "
 S most is így hívják azt, neve nem változik.

Azután az Úr angyala az égből másodszor is szólt Ábrahámhoz és mondta: " Magamra esküszöm- ez az Úr szava - hogy mivel ezt tetted és egyetlen fiadat sem tagadtad meg tőlem, gazdagon megáldalak. Utódaidat megsokasítom, mint az ég csillagait, és mint a tengerpart fővényét, utódaid elfoglalják majd az ellenség kapuját. Utódaid által nyer áldást a föld minden népe, mivel hallgattál a szavamra." (Ter 22,15- 18)

TANULSÁG

Ábrahám a hitét többször megmutatta,
 Ezért mondhatjuk, hogy ő a hívők atyja.
 Kövessük példáját, lépünk nyomdokába,
 S eljuthatunk akkor az örök hazába .

JÁKOB AKI IZRAEL LETT (Ter 25-33)

ÉZSAU ÉS JÁKOB SZÜLETÉSE

Ábrahám a zsidók, s minden hívő atyja
Küldetését egykor ő az Úrtól kapta.
Fiától Izsáktól unokái lettek,
Ézsau és Jákob ikerként születtek.

Mikor őket anyjuk a világra hozta
Jákob a bátyjának épp a sarkát fogta.
Ézsau vadász lett, s atyja szemefénye,
Jákobot pedig az édesanyja védte.

ÉZSAU ELADJA ELSŐSZÜLÖTTségÉT

Egyszer az Ézsau fáradtan tért haza,
Mikor is megcsapta az étel illata.
Amint körülnézett, Öccsét főzni látta,
S a jószagú lencsét nagyon megkívánta.

Majd amint ezután a fazékba kémlelt,
Testvérét kérlelte, adjon egy tál ételt.
Mindjárt elkészülök, - válaszolta Jákob
Adok is belőle, ha már úgy kívánod.

Előbb add el jogod, én most erre kérlek,
Ételért cserébe elsőszülöttséged!
Ézsau ezt akkor esküvel eladta,
S cserébe ő csupán a tál lencsét kapta.

JÁKOB CSELVETÉSE. IZSÁK ÁLDÁSA

Sok év után Izsák öreg lett és gyenge,
És már nem is látott, szemét homály fedte.
Ézsaut hívatta, akitől azt kérte,
Menjen el vadászni, s vadból főzzön ételt.

Hozza be azt neki, ahogy ő kívánja,
S ezért majd Ézsaut atyailag áldja.
Kihallgatta mindezt az ikreknek anyja,
S kedvencét, Jákobot ekképpen biztatta:

"Menj ki most a nyájhoz, hozz egy gyenge kecskét,
Abból főzök ételt, töltsük atyád kedvét!"
El is készült szépen, ahogy eltervezte,
Majd fiának karját kecskeszőrrel fedte.

S Ézsau nevében az atyjához küldte,
Aki fogadta őt roppant megrendülve.
"Ki vagy te, jó fiam? Tudod én nem látok!"
"Ézsau vagyok én" - felelte a Jákob.

"Lépj hozzám közelebb, majd megtapogatlak,
Ezt a szerény próbát szépen kérlek, hagyjad!"
Aztán a karjait fia köré fonta,
És megtapogatva e szavakat mondta:

"Jákobé a hangod, Ézsaué karod,
Íme te most tőlem áldásomat kapod!
Búzát és bort bőven Isten adjon néked!
Áldott legyen az is, aki megáld téged!
Életedben végig népek szolgáljanak
És tégedet hűen uruknak tartsanak!"

JÁKOB TÁVOZÁSA ÉS ÁLMA

Ézsau hazatért, s amint ezt megtudta;
Jákob cselvetése igencsak feldúlta.
Napokig forrongott, mérgét egyre nyelte,
Testvérét megölni, ez volt legfőbb terve.

Rebekka meg így szólt kisebbik fiához:
"Menekülj el gyorsan Háránba Lábánhoz!"
Jákob, ki közel volt anyjának szívéhez,
El is indult gyorsan annak testvéréhez.

Útközben a Jákob, ahol éjszakázott,
Lefeküdt a kőre és egy álmot látott.
Égig ért a létra, mit szemei láttak,
Melyen az angyalok le és föl is jártak.

Legfelül állt az Úr, ki beszédbe fogva,
Jákobhoz fordulva e szavakat mondta:
"Íme az Úr vagyok, atyáid Istene,
A te néped nagy lesz, mint tenger fövénye."

"A földet, hol pihensz, én most neked adom,
Majd utódaidnak örökségül hagyom.
Általad nyer áldást a föld minden népe,
Veled leszek mindig, oltalmazva, védve!"

JÁKOB LÁBÁNNÁL, KÉT HÁZASSÁGA ÉS GYERMEKEI

Háránban a Jákob igen sokat fáradt,
Reggeltől napestig terelte a nyáját.
Gyakran látta Lábán két eladó lányát,
Leát és a Ráchelt, szerelmének tárgyát.

Ráchelt az atyjától feleségül kérte,
S hét évig szorgosan dolgozott is érte.
Eljött majd a nagy nap, a menyegző napja,
Ám este a Lábán Jákobot becsapta.

Ráchel helyett Leát csempészte az ágyba,
S Jákob ezt a cserét biz csak reggel látta.
Majd azért, hogy később Ráchelt is megkapja
Újabb hét év munkát követelt az apja.

Leától, Rácheltől, s két szolgálóleánytól
Fiai születtek, legyen az Úr áldott!
A tizenkét fiú, kiket Jákob nemzett,
Izrael népének vezetői lettek:

Ruben és Simeon, Lévi meg a Júda,
 Jisszahár, Zebulon, nevük a szél zúgja.
 József és Benjamin, majd Dán és Naftali,
 Végül Gád és Áser, Izrael nagyjai.

JÁKOB MENEKÜLÉSE, KÜZDELEM ISTEN ANGYALÁVAL

Jákob a Lábánnál jó húsz évig szolgált,
 Szépen gazdagodott, jól végezte dolgát,
 De Lábán, s fiai nem jó szemmel nézték,
 Napról-napra rágták az irigység mérgét.

Ekkor Jákob éjjel égi hangot hallott,
 Amely füleinek ott ekképpen hangzott:
 "Térj vissza mielőbb atyáid földjére,
 S veled leszek mindig!" - az Úr ezt ígérte.

El is indult Jákob, s egész háza népe,
 Feleségek, fiak, s a nyája kísérte.
 Útközben egy éjjel, mely holdfényben fürdött,
 Isten angyalával Jákob soká küzdött.
 Erősnek bizonyult, s az Úrtól áldást kérve
 "Izrael lesz neved!" - Isten ezt ígérte.

JÁKOB TALÁLKOZÁSA ÉZSAUVAL

Sok év után Jákob megbánta a tettét,
 Hogy apját becsapta, meg az édestestvért.
 S mikor Ézsauval találkoztak újra
 Bocsánatát kérte, hétszer leborulva.

TANULSÁG

Isten eszköze lett a volt csaló Jákob,
 Vonjunk le belőle mi is tanulságot.
 Isten nevel minket, néha oltókéssel,
 Megpróbáltatással, avagy szenvedéssel.
 Így lesz a szívünkben szeretet és béke,
 Legyen az Úr áldott mindörökké érte!

JÓZSEF TÖRTÉNETE (Ter 37,2 - 47,31)

JÓZSEF ÉS TESTVÉREI

Jákob, az ősatya Istentől volt áldott,
 Tizenkét fiában talált boldogságot.
 Közöttük volt József, mint késői gyermek,
 S atyjának Jákobnak nagy örömet szerzett.

Ezért őt az atyja gyöngéden nevelte,
 Arra törekedett, legyen meg a kedve.
 Csinos ujjas köntöst csináltatott néki,
 Melyben úgy nézett ki, mint egy módos férfi.

József néhanapján furcsa álmot látott,
 Hogy a nap, meg a hold, s a csillagvilágok
 Előtte hódolva mind-mind meghajolnak,
 S miként egy nagy úrnak, hűen udvarolnak.
 Miután álmait József előadta,
 Testvéreit bizony féltékenység marta.

JÓZSEFET TESTVÉREI ELADJÁK

Egyszer a Józsefet atyja arra kérte,
 "Menjél el a nyájhoz, ki a füves rétre,
 Keresd bátyáidat, van-e bármi gondjuk?
 Hozd el a hírt róluk, hogy gondjuk megoldjuk!"

Amikor Józsefet észrevették jönni
 Testvérei rögtön meg akarták ölni.
 De Ruben szavára inkább körbefogták,
 S köntösétől fosztva ciszternába dobták.

Kereskedők jöttek, őket jól becsapták,
 S nekik rabszolgaként öccsüket eladták.
 Ezután köntösét kecskevérbe mártva
 Csalárdul elküldték atyjának, hogy lássa.
 Jákob mélyen gyászolt, és zsákruhát öltött,
 Nagy-nagy bánatában könnye sűrűn ömlött.

JÓZSEF EGYIPTOMBAN

Józsefet elvitték egy idegen honba
 Néki ismeretlen messzi Egyiptomba.
 Jó pénzért eladták a nagy Putifárnak,
 A híres fáraó fő kincstárnokának.

József becsülettel és ügyesen szolgált,
 S gazdája rábízta háza minden gondját.
 Ám a Putifárné szemet vetett rája,
 De ő a csábítást erényesen állta.

Nagy volt biz emiatt az asszonynak mérge,
 S Józsefnek ruháját bosszúból letépte.
 Majd később az úrnő csúful bevádolta,
 Férfjének azt mondta, hogy bűnt tett a szolga.

Itt a bizonyíték a férfi ruhája,
 Hogy ő erőszakkal próbálkozott nála!
 Putifár a vádat biz komolyan vette,
 S a szegény Józsefet börtönbe vetette.

Később odakerült két udvari ember,
 A hű főpohárnok, meg a sütőmester.
 Egy nap álmot látott éjjel mind a kettő,
 S József lett ezekben a jó álomfejtő.

Három nap múltával beigazolódott
 Mind a két esetben, amit József mondott:

Főpohárnok jutott ismét hivatalba,
Sütőmester pedig biz fel lett akasztva.

A FÁRAÓ ÁLMA ÉS JÓZSEF KITÜNTETÉSE

Két év telt el aztán, s ó csodák csodája
Fáraónak volt egy különleges álma:
Hét sovány tehenet, s hét kövéret látott,
Aztán elindultak gyorsan a soványok,
Majd a kövéreket szépen körbevették,
S egymás után sorban biz mindet megették.

Másnap a fáraó tudósokat hívott,
Akikben ő eddig olyan nagyon bízott.
Tudósok a fejük szépen összedugták,
Mit jelent az álom? Ők biz mégse tudták!

Tudok én valakit, szólt a főpohárnok,
Aki ügyesen fejt mindenféle álmot!
Ezért a fáraó Józsefet hívatta,
S a különös álmát néki előadta.

József meghallgatta, s ezeket mondta,
Válaszát oly bölcsen szép szavakba fonta:
"Ó magas fáraó! Isten szeret téged,
Hogy az eljövendőt megmutatta néked."

„Teheneknek bizony az a jelentése,
Milyen lesz országod gabona-termése.
A hét kövér tehén hét bőséges évet,
A hét sovány tehén hét évnyi ínséget

Hoz majd Egyiptomba. Kell tehát egy készlet,
Mit majd szépen adnak a bőséges évek.
Az első hét évben teljék meg sok magtár,
A termés többletből, mit földedről kaptál!"

S hogy ezt végrehajtsák, s minden rendben menjen,
Majd a gabonával a sok raktár teljen,
Józsefben találták azt a legfőbb embert,
Akit a fáraó népe fölé rendelt.

Fáraótól József új nevet is kapott:
Cofnát- Paneachként szabadon járhatott.
Az oni pap lányát feleségül vette,
Asznát volt a neve, s Józsefet szerette.
Két fiuk született, akiket így hívtak:
Elsőt Manasszénak, öccsét Efraimnak.

Bőséges években József gyűjtést rendelt,
A sok gabonával minden magtár megtelt.
A szűk esztendőkből úgy enyhült az ínség,
Hogy telt raktárakból jött el a segítség.

JÓZSEF TALÁLKOZÁSA TESTVÉREIVEL

Kánaánban szintén nőttön nőtt az ínség,
Főleg gabonából volt igen nagy szükség.
Jákob a fiait Egyiptomba küldte,
Hogy a súlyos ínség hátha megenyhülne.

Ők útra is keltek málhás szamarakkal,
Sok-sok üres zsákkal, pénzzel, aranyakkal.
A legkisebb testvért, mégis otthon hagyták,
Az ifjú Benjamint, hogy őrizze atyját.

Mikor megérkeztek, rögtön ahhoz mentek,
Kit fontos ügyekben oly sokan kerestek,
A fáraó után az ország urához,
Hogy pénzért jussanak némi gabonához.

József elé állva mélyen meghajoltak,
És saját ügyükben alázattal szóltak.
Testvéreit József rögtön felismerte,
Ők meg úgy néztek rá, mint egy idegenre.

József ezt kérdezte: "Mik vagytok ti, kémeek? "
Ők meg ezt felelték: "Becsületes népek!"
"Tizenketten voltunk, egykor mi testvérek,
S ebből tízen állunk ide most elébed."

"Egy testvér már nem él, és a legkisebbet
Kánaánban hagytuk drága atyánk mellett.
Gabonáért jöttünk, szánj meg kérlek minket,
És az otthon maradt éhes népeinket!"

József válaszolt is nekik azon nyomban,
S határozott hangon ezeket mondta:
"Vihettek gabonát a szép Kánaánba,
Amennyi belefér a sok üres zsákba,
Testvérték Simeont addig itt bezárom,
Míg a kis Benjamint előttem nem látom."

JÁKOB FIAINAK HAZATÉRÉSE

A szolgák ezután József parancsára
Gabonát töltöttek minden üres zsákba,
Azt a pénzt meg, amit fizetségül kaptak,
Takarmányos zsákban titkon visszaadtak.

Mindezt át is adták a kilenc testvérnek,
Akik hamarosan immár hazatértek.
Később a számárnak mikor enni adtak,
Meglátták azt a pénzt, amit visszakaptak.

Ezen biz roppantul el is csodálkoztak,
Ilyen égi jellel sosem találkoztak.
Aztán mikor végül szépen hazatértek,
Atyjuknak Jákobnak mindent elmeséltek.

JÁKOB FIAINAK MÁSODIK ÚTJA

A gabonán, amit Egyiptomból hoztak,
Kánaánban sokan szépen megosztottak.
Ám egy idő után elfogyott a készlet,
És bizony megint csak megnőtt a szükséglet.

Ínség poharából keserűség csordult,
S ekkor Jákob újra fiaihoz fordult.
Az ő kérésére ismét útra keltek,
Ám ez alkalommal Benjaminnal mentek.

Vittek ajándéku balzsamot, meg mézet,
Mandulát és gyantát, illatosat, szépet.
A pénzből is vittek, most meg kétszer annyit,
Fizetni az újat, s régít visszaadni.

Egyiptomba érve Józsefet keresték,
Majd szolgálí őket a házba vezették.
Ottan a gondnoknak szépen elmesélték:
Zsákukban találták a gabona pénzét.

Amit íme mostan hüen visszahoztak,
Ne higgye azt senki, hogy ők pénzt raboltak.
"Én a pénzt felvettem," felelte a gondnok,
"Istenetek volt az, ki tette e dolgot!"

Benjamin láttára József meghatódott,
Átment más szobába, s ott könnyeket ontott,
Majd megmosta arcát, s magán erőt véve
Testvérei közé le is ült ebédre.

Evés után rögtön a szolgálakat hívta,
Érthető szavakkal őket utasítva:
Gabonát tegyenek minden üres zsákba,
Melyeket elvisznek messzi Kánaánba!

A pénzt meg tegyék a zsákba legfelülre,
Ezzel a feltűnést szépen elkerülve.
Az ezüst poharat, amit roppant kedvelt,
Benjamin zsákjába tegyék, hogyha megtelt!

Jákobnak fiai másnap útra keltek,
S megrakott zsákokkal hazafelé mentek.
Ám a város szélén biz el voltak hülve,
Hogy József gondnokát ím utánuk küldte.

Aki komor arccal őket megvádolta,
És kemény szavakkal kérdőre is vonta:
"Jóságot a rosszal miért viszonzotok?
Hisz a hála helyett ti inkább csak loptok!"

"Jó urunk poharát nálatok keressük
És azt bizonyára zsákokokban leljük!"
Júda meg a többi buzgón tiltakoztak,
Ők bizony nem loptak, inkább visszahoztak!

Amint a zsákokat átvizsgálták sorban,
Benjaminhoz érve megtalálták nyomban.
Ott bukkantak rá a szép ezüst pohárra,
Nem volt szükség többé magyarázkodásra.

Miután kiderült ez a dolog szépen
Józsefnek házába minden visszatértek.
Előtte mindnyájan illőn meghajoltak,
S kellő tisztelettel hozzá ekképp szóltak:

"Isten vétkeinket íme megtorolta,
Itt maradunk eztán a rabszolgasorba!"
Csak az legyen szolgálom, József így szólt erre,
Akinél poharam oly jól el volt rejtve!

Többi testvér pedig immár búcsút vehet,
S gabonával együtt rögtön hazamehet!
Júdát eme szavak jól szíven ütötték,
Hisz őt Benjaminért felelőssé tették.

S mielőtt a nap még delelőre fordult,
Józsefet így kérte, könnye is kicsordult:
"E gondolat engem bizony nagyon rémít,
Öcsém helyett kérlek, hadd maradjak én itt'
Öcsénk nélkül atyánk élte véget érne,
S bánatában hamar ő a sírba térne."

JÓZSEF MEGISMERTETI MAGÁT

József mindezt hallva szolgálait elküldte,
S Jákob fiaihoz így szólt megrendülve:
"Itt áll testvéretek, én a József vagyok,
Akit Egyiptomba egykor eladtatok.

Mindezt Isten tette, ő küldött előre,
Legyek én eszköze hét szűk esztendőre,
Mentsem meg éltetek és a zsidó népet,
Hogy túlélhessétek a roppant ínséget."

Majd a megbocsájtást kifejezve szóval,
S meg is pecsételte öleléssel, csókkal.
"Menjetek atyámhoz, mondjátok hogy élek,
És őt viszontlátni oly nagyon remélek.
Ne is késlekedjen, készüljön fel nyomban,
S egész családjával jöjjön Egyiptomba!"

Józsefnek szavai lassan elakadtak,
Mint a csobogása száradó pataknak,
A meghatottságtól nyelve alig forgott,
S könnyeinek árja az arcára csorgott.

A FÁRAÓ MEGHÍVÁSA, JÁKOB CSALÁDJA EGYIPTOMBAN

Amint a fáraó mindezt hírül kapta,
Szolgáival rögtön Józsefet hívatta,

És őt arra kérte, intézkedjék nyomban:
Jákob és családja jöjjön Egyiptomba!

Küldjön majd élelmet és szekeret nékik,
Hogy a hosszú utat kibírják majd végig.
"Lakhelyüknek pedig Gosen földjét adom,
Országom legjavát, őszintén mondhatom!"

Jákob és családja aztán útra keltek,
S Gosen tartományban le is telepedtek.
József az ő atyját újra megláthatta,
Aki az áldását reá szívből adta.
Zsidó nép e földön biztos otthont kapott,
S eltöltött ott békén néhány évszázadot.

TANULSÁG

Józsefet eladták: Egyiptomba került,
S családja általa ínségből menekült.
Ez a szép történet pedig azt mutatja,
Hogy Isten a rosszat rejtett céllal adja.

MÓZES KIVEZETI NÉPÉT EGYIPTOMBÓL (Kiv 1-15)

IZRAEL EGYIPTOMBAN. AZ ELNYOMATÁS IDŐSZAKA

Mikor József meghalt, újabb szelek fújtak,
A nyugalmas évek szépen el is múltak.
Jött az új fáraó, aki elrendelte:
Minden zsidó menjen kényszermunkahelyre.

A szabadság megszűnt, behullt a porba,
S elmerültek ők a rabszolgasorba.
Fárasztó munkával téglákat vetettek,
Vagy a fáraónak várost építettek.

Ám a zsidók mégis egyre szaporodtak,
És ezt megszüntetni rendeletet hoztak,
Hogy a héberekből, kik világra jöttek
Öljenek meg minden fiú újszülöttet,
Válogatás nélkül őket meg kell fogni
És még az első nap folyóba kell dobni!

MÓZES SZÜLETÉSE ÉS FELNÖTTÉ VÁLÁSA

Egy fiú született zsidó nő méhéből,
A Jákob fiának, Lévinek törzséből.
Édesanyja előbb féltve rejtegette,
Majd egy kisméretű kosárkába tette.

A kosarat pedig saját maga fonta,
Papíruszfonálból, s szurokkal bevonta.
Babát a kosárban, sírt az istenadta,
Folyópart közelben a nád közé rakta.

A gyermek nővére a közelben állva
 Hogy mi fog történni? Szív-dobogva várta.
 Ekkor fürödni ment a fáraó lánya,
 Aki a kosarat csodálkozva látta.

A szép kicsi fiút rögtön megkedvelte,
 Kosárból kivette, s keblére ölelte.
 Előjött most bátran a gyermek nővére,
 Ajánlta, hogy ő majd dajka után nézne.

Az Istennek hála, az úrnő akarta,
 S az édesanyából lett a szoptató dajka.
 Aki meg boldogan etette, itatta,
 S amint kérték tőle, később visszaadta.

Újra visszakerült a fáraó lányhoz,
 Pompával díszített fényes palotához.
 Fáraó lánya meg fiaként nevelte,
 S "vízből kihúzott"-ként Mózesnek nevezte.

Aztán Mózes felnőtt, s napról-napra látta,
 Hogy zsidó véreit rabszolgasors bántja.
 Nehéz kényszermunkák terhe alatt nyögtek,
 S korbácsütésektől fájón nyöszörögtek.

Egy vad felügyelőt, ki zsidót ütleget,
 Mózes agyonütött mert a pohár betelt.
 Aztán elmenekült Midián földjére,
 Hol az üldözéstől nyugalmat lelt végre.
 Ott juhokat őrzött, Jetro papnak nyáját,
 S feleségül vette a pap egyik lányát.

MÓZES MEGHÍVÁSA ÉS KÜLDETÉSE

Messzire terelte Mózes egyszer nyáját,
 S így érte el akkor a Hóreb hegy lábát.
 Alig hogy odaért, észrevett egy dolgot,
 Egy különös fényű égő csipkebokrot.

Mózes elbűvölten, csodálkozva nézett,
 A bokor csak lángolt, ámde el nem égett.
 "Mózes, Mózes, figyelj" az Úr szava hangzott,
 "Itt vagyok jó Uram, hallom a te hangod!"

"Vedd le saruidat, mert szent helyen állsz ott,
 És ne jöjj közelebb, a szavaim várd ott!"
 Mózes ekkor szemét félve eltakarta,
 Az Úr pedig eztán ekképpen folytatta:

"Kedves zsidó népem szenvedésit látom,
 És hogy ez megszünjék, az a kívánságom.
 Néked pedig eztán az lesz küldetésed,
 Hogy kiszabadítsad e rabszolga népet,

S Egyiptom földjéről kivezessed szépen,
 Veled leszek mindig, azt most megígérem.

Menj el kérlek hamar Izrael népéhez,
 Mondd el nekik azt, hogy ki küldött téged:

Az küldött, aki Van, aki az Igazi,
 A ti Istenetek, Izrael fiai!
 Ő a rabságtoknak véget akar vetni,
 S Kánaán földjére egykor elvezetni.

A zsidó vénekkel menj a fáraóhoz,
 Kérd, hogy legyen kegyes mindegyik zsidóhoz,
 Engedje el őket ki a pusztaságba,
 Hol az áldozatuk Jahve nagyon várja."

"Mi lesz majd jó Uram, ha nem hisznek nékem?
 Hogyan bizonyítsam az én küldetésem?"
 "Ne aggódj hát, Mózes, adok néked jelet,
 Csodatevő botom legyen mindig veled!

Vedd tehát magadhoz eme szép kis botot,
 Kígyó lesz belőle, hogyha földre dobod,
 Ha pedig megfogod a kígyónak farkát
 Újra bot lesz abból, lásd az Úr hatalmát!"

"Uram, te jól tudod, én szónok nem vagyok,
 Nyelvem botladozik, a szám néha dadog.
 Kérlek azért téged, küldjél mást helyettem,
 Aki szól a néphez közérthető nyelven."

"Mózes, Mózes figyelj, ha te úgy akarod,
 Testvéredet, Áront segítségül kapod.
 Mondj el neki mindent, mi lelkedet nyomja,
 Ő meg szép szavakkal a népnek kimondja."

MÓZES VISSZATÉRÉSE EGYIPTOMBA

Mózes eztán vette feleségét, fiát,
 Felmálházza szépen egyetlen szamarát,
 Majd visszatért velük újra Egyiptomba,
 S felkereste Áront, ahogy az Úr mondta.

Mózes küldetését néki előadta
 És hogy mindezt nemrég az Istentől kapta.
 Eztán a két testvér, ahogy az Úr kérte,
 A zsidó véneknek mindezt elmesélte.

Akik hittek nekik, meg a csodajelnek,
 S együttes erővel a fáraóhoz mentek.
 Engedje el népük, könyörögve kérték,
 Ámde a céljukat bizony el nem érték.

Sőt a fáraó még a szigort növelte,
 A zsidó nép pedig a könnyeit nyelte.
 Mózes ekkor újra a királyhoz járult,
 Ám annak a szíve bizony meg nem lágyult.

AZ EGYIPTOMI CSAPÁSOK

Az Úr mindezt látva tovább már nem hagyta,
Választott népének a javát akarta.
Ezért nékik most is segítséget nyújtott,
S Egyiptom földjére egy csapással sújtott.

Folyók és a vizek mind-mind vérré váltak,
Ivóvizet pedig csak zsidók találtak.
Ám a király szíve mégis kemény maradt,
És meg sem hallgatott könyörgést, vagy panaszt.

Egy újabb csapással békák sereglettek,
Utak, mezők, házak velük tele lettek.
A fáraó szívét ez hűvösen hagyta,
Zsidók engedélyét újból megtagadta.

Eztán Egyiptomot szúnyoghadak lepték,
Szipolyozva csúnyán ember, állat testét.
A király szigorát ez a jel se törte,
S Izrael fiait tovább is gyötörte.

Az újabb csapásban bögölyök jöttek,
Lakásba, mezőre sűrűn özönlöttek.
De Izrael fiait, kik az Urat félték,
Bögölyök, szúnyogok, békák megkímélték.
Ámde szabad utat ezután sem kaptak,
Iga alatt nyögve tovább is maradtak.

Majd dögvész sújtott le, pusztított a járvány,
Egyiptomnak egész állatállományán.
Ám a zsidók földjén az állatok szépen
Mind-mind megmaradtak egytől-egyig épen.
A változást bizony sajnos ez sem hozta,
Fáraónak maradt régi álláspontja.

Eztán az Úr küldött Egyiptomba fekélyt,
Hogy a király adjon zsidóknak engedélyt.
De az bizony erre sajnos mégse tette,
Hanem az ő szívét megkeményítette.

Újabb csapás jött el, villámlott és dörgött,
Egyiptom földjére a jégeső ömlött.
Emberek, állatok, mik a mezőn voltak,
Vetések pusztultak és mind elhajoltak.
De a király szíve biz ettől se lágyult,
Kemény volt még mindig, és engedni fásult.

Majd újabb csapásként sáskahadak jártak,
S ahol elvonultak, mindent összerágtak.
Ám a fáraóra e dolog se hatott,
A zsidóknak népe engedélyt nem kapott.

Három napig tartott a legújabb lecke,
Egyiptomnak földjét a sötétség lepte.

De mert a fáraó nem hallgatott másra,
Végül is szükség volt tizedik csapásra.

Egyiptomban a nap már alkonyult éppen,
Mikor az Úr ott fönn átvonult az égen.
Az óra már megállt, és egy végsőt ütött,
S meghalt bizony ki élt, minden elsőszülött.

A zsidók házait az Úr elkerülte,
Mert hogy nékik ezt az üzenetet küldte:
"Ajtófélfáitok jelöljétek szépen
Húsvéti báránynak friss, piros vérével!"

Elsőszülöttekért gyász volt Egyiptomban,
Fáraó fiát is eltemették nyomban.
Eztán a fáraó a Mózeszt hívatta:
"Zsidók távozhatnak!", engedélyét adta.

IZRAEL FIAINAK KIVONULÁSA EGYIPTOMBÓL

Izrael fiai elindultak menten,
Férfiakból voltak mintegy hatszázezren.
Az Úr haladt elől és vezette őket,
Erős férfiakat, meg a gyenge nőket.

Nappal a felhőből, éjjel tűzből oszlop
Mutatta az irányt és előttük mozgott.
Így jutottak el a Sás-tenger partjához,
S imádkoztak buzgón az egek Urához.

Ámde a fáraó magát meggondolta:
"Érjék utol őket!" Határozott nyomban.
Ekkor a zsidókat katona sereggel
Üldözőbe vették harci szekerekkel.

Mikor az üldözők egyre közeledtek
A zsidók ezt látva nagy pánikba estek.
Kialtozni kezdtek, mert ők nagyon féltek,
S az Úrhoz fordulva segítséget kértek.

ÁTKELÉS A TENGEREN

Az Úr szava pedig Mózeshez így hangzott:
"Adj az indulásra népednek parancsot!
Emeld fel botodat, s nyújtsd ki tenger felé,
Hogy átkelhessetek, válaszd azt el ketté!"

Mózes meg is tette, ahogy az Úr mondta,
S a tengernek vizét kettéválasztotta.
A víz helyén pedig egy szép utat láttak,
Amelyen a zsidók száraz lábbal jártak.
A víz az út mentén mint a fal, úgy állott,
S amíg csak vonultak, mozdulni sem látszott.

Ám az üldözőik a nyomukban jártak,
S hogy elfogják őket, éppen arra vártak.

Ekkor Mózes botját újra felemelte,
Víz az üldözőket végleg eltemette.

Izrael fiai épen át is keltek,
S hálából az Úrnak buzgón énekeltek:
"Szabadítóm az Úr és a Menedékem,
Én Őt magasztalom, Ő az Erősségem!
Igából népedet kiszabadítottad,
Számukra az utat hűen megnyitottad!"

TANULSÁG

Hatalmas az Isten, nagy csodákra képes
Segít a népnek, hogyha az szükséges.
Szenvedésben, bajban kérjük erős hittel
Imánkat meghallja, s nem hagy el az Isten.

VÁNDORLÁS A PUSZTÁBAN ÉS SZÖVETSÉGGKÖTÉS AZ ÚRRAL (Kiv 15 – 34)

VÁNDORLÁS A PUSZTÁBAN

Izrael fiait egykor Egyiptomból
Az Úr mentette ki a rút szolgasorból:
Mózeszt hívta, s így szólt: " Az lesz küldetésed,
Hogy vezesd ki innen a szenvedő népet! "

Ezután a zsidók hosszú útra keltek,
S negyven évig tartott, míg otthonra leltek.
Tengeren átkelve, pusztáról pusztára
Vándoroltak egyre, éhezve, meg fázva.

Ám az Úr velük volt, segítette őket,
Étellel táplálta szegény éhezőket.
Eledelül adott fürjeket meg mannát,
Megmutatva nekik végtelen hatalmát.
A sziklából Mózes friss vizet fakasztott,
Amely kínzó szomjat szépen elmulasztott.

A SZÖVETSÉG ÉS A TÍZPARANCSOLAT

Aztán elérkeztek egy nagy-nagy pusztába,
Le is táboroztak ottan hamarjában.
A közelben látták a Sinai hegyet,
Innen kaptak másnap égi üzenetet.

Mózeshez szólt az Úr és az ő szívéhez,
Rajta keresztül meg Izrael népéhez:
"A ti sorsotokat szívemen hordoztam
És a fiaitok magam elé hoztam.
Tulajdonom lesztek és az én szent népem,
Hogyha megtartjátok majd a szövetségem. "

Meghallgatva Mózes ezt az égi hangot,
Elmondta a népnek, mit az Úrtól hallott.
A nép meg válaszolt: " Értésítsd az Istent,
Amit Ő parancsol, megteszünk mi mindent. "

Harmadnapon pedig, ahogy az Úr kérte
Mózes az ő népét a hegyhez kísérte.
Mennydörgött, villámlott, füst gomolygott egyre
És az Úr a tűzben leszállott a hegyre.

Ekkor Mózes indult, de az Úr azt kérte,
Hogy őt fel a hegyre Áron is kísérje.
Fenn az Isten arcát egyikük sem látta,
Mert azt eltakarta sűrű felhő fátyla.
Ámde érthetően hallották a hangot,
Amely ismertette mind a tíz parancsot.

Meghallgatva mindezt, hegyről visszatértek,
S amit fenn hallottak, elmondták a népnek.
A nép meg ezután buzgón megfogadta:
Az Úr minden szavát pontosan betartja.

Mózes le is írta hiteles szavakkal,
S az Urat szolgálta égőáldozattal.
Az oltárt behinté áldozati vérrel,
Majd ugyanazt tette körötte a néppel.
Ezzel a szövetség immár meg lett kötve:
Az Úrhoz tartoznak eztán mindörökre.

Tízparancsot a nép a szívébe véste,
S hogy el ne felejtse gyakran felidézte:
" Én vagyok az Urad és a te Istened,
Add meg nékem azt, mi imádás, tisztelet. "

" Ne vedd szádra nevem, sohasem hiába,
Csupán dicsőítve, avagy pedig áldva. "
" Tartsd meg az Úr napját és szenteld azt nékem,
Imádkozz és áldozz, s maradj a hű népem. "

" Apád, anyád tiszteld, akik felneveltek,
Ezt akkor is tedd meg, ha nem vagy már gyermek. "
" Az élet egy nagy kincs, ezért soha ne ölj,
És ne légy parázna, házasságot ne törj "

" Ne lopj és ne hazudj, s hamis tanúságot
Mások ellen ne tégy, óvd az igazságot. "
" Felebarátodnak sem a házastársát
Ne kívánjad, avagy bármely vagyontárgyát. "

MÓZES A HEGYEN (Kiv 24,12-18)

Az Úr így szólt Mózeshez: "Jöjj fel hozzám a hegyre, és maradj itt. Átadom neked a kőtáblákat a törvénnyel és a parancsokkal, amelyeket oktatásukra írtam." Mózes elindult szolgálójával Józsuéval és fölment Isten hegyére.

A véneknek ezt mondta: "Várjatok meg itt, amíg visszajövünk. Áron és Hur veletek vannak. Ha

valakinek peres ügye van, forduljon hozzájuk." Aztán Mózes fölment a hegyre.

A felhő betakarta a hegyet és az Úr dicsősége leereszkedett a Sinai hegyre. A felhő hat napig takarta be. A hetedik napon a felhőből szólt Mózeshez. Az izraeliták szemében Isten dicsősége olyanak mutatkozott, mint az emésztő tűz a hegy csúcsán. Mózes belépett a felhőbe és fölment a hegyre. Mózes negyven nap és negyven éjjel maradt a hegyen.

IZRAEL HŰTLENSÉGE, AZ ARANYBORJÚ

Gyorsan múlt az idő, negyven nap is eltelt
Mióta a Mózes a hegyre már felment.
A népnek türelme ezért nagyon fogyott,
S Áronnál nap mint nap ekként panaszkodott:

"Hol van ez a Mózes? Miért késlekedik?
Tovább kéne menni, mert az idő telik.
Kérünk téged Áron, oldd meg a mi gondunk,
Éppen ezért mostan, tedd meg, amit mondunk.
Készíts nekünk istent, gyorsan, amint lehet,
Ki a vándorúton minket továbbvezet!"

Áron kérésüknek rögtön meghajolva
Meg is szólalt nyomban, ekként válaszolva:
"Szedjétek le kérlek, függőitek hamar,
S hozzátok el nékem mindazt ami arany!"

Sok ékszer összegyűlt, Áron pedig döntött,
Be is olvasztotta, s aranyborjút öntött.
A nép biz megörült a szép szobrot látva,
S istenként imádta, csaknem száját tátva.

Ekkor az Úr így szólt: "Mózes menj le kérlek,
Mert a testvéreid a rossz útra tértek,
És amit szemeim oly aggódva látnak,
Ők egy aranyborjút istenként imádnak."
"Kemény-nyakú nép ez, s hogy haragom szítsam,
Hagyd hogy őket mostan, gyorsan elpusztítsam!"

MÓZES IMÁJA

Mózes szívét a hír csaknem összetörte
És az Úrhoz fordult, szépen könyörögve:
"Könyörülj népemen, gondolj Ábrahámra,
Izsákra, Jákobra, s az ígért Kánaánra.

Gondolj őseimre, akik hűek voltak
És a színed előtt mindig meghajoltak!"
Mózes könyörgését olyan buzgón mondta,
Hogy az Úr a csapást mégis visszavonta.

Ekkor Mózes örült, s szívében hálával
Elindult a hegyről a két kőtáblával,
Amelyekre az Úr parancsait véste
És hogy mind megtartja, a nép megígérte.

MÓZES ÖSSZETÖRI A TÖRVÉNY TÁBLÁIT

Amint közeledett, s a tábor már látszott,
Mózes észrevett egy rituális táncot,
Mit a zsidók akkor olyan vadul roptak
Egy aranyborjúnál, amit körbefogtak.

Mózesnek a dühe ettől hágott csúcsra
És a kőtáblákat menten összezúzta.
Majd fogta a borjút, magát nem kérette,
Darabokra törte, s tűzben elégette.

Mikor Mózes dühe szívéből kicsordult,
Akkor haragjában a népéhez fordult:
"Aki az Úrral tart, az mind körém álljon
És igaz hitében bátran kardot ránts!"
Ekkor a leviták mind-mind odajöttek,
S Mózes kérésére sok zsidót megöltek.

MÓZES ÚJABB KÖNYÖRGÉSE

Másnap reggel Mózes felnézett az égre
És az Úrnak kegyes bocsánatát kérte.
Az Úr pedig Mózeset fel a hegyre hívta:
"Faragj két kőtáblát!" Azzal meg is bízta.

Amint velük kész lett, fel is ment a hegyre,
Ott pedig az Úrhoz imádkozott egyre:
"Bocsásd meg vétkeink, fogadd vissza néped,
Legyünk neked újra a te örökséged!"

Az Úr megbocsájtott, s amint megígérte
Parancsait újból kőtáblára véste.
Ezzel a szövetség megújítva szépen
Fennmaradt hűséggel sok-sok nemzedéken.

TANULSÁG

Tanulságot ebből mindenképpen vonjunk,
Hogy az Úr istennek mindig hálát mondjunk!
Mert Ő megbocsájtó, kegyes és irgalmas,
A jósága pedig igencsak hatalmas!

TOVÁBBVÁNDORLÁS ÉS AZ IGÉRET FÖLDJÉNEK ELFOGLALÁSA (Szám 6,22 - Józs 5-11)

Mózesnek, mint tudjuk, az volt küldetése,
Legyen a népének megmentő vezére,
Ekként pedig az lett első nagyobb tette,
Népét a rabságból szépen kivezette.

Egyiptomból jövet tengeren átkelve
Vándoroltak egyre, új hazát keresve.

Útjuk során tűrtek sok-sok nehézséget,
S kötöttek az Úrral örök szövetséget.

Így szólt az Úr Mózeshez: "Mondd meg Áronnak és fiainak, így áldjátok meg Izrael fiait, e szavakkal:

Áldjon meg az Úr és oltalmazzon!
Ragyogtassa rád arcát az Úr, s legyen hozzád jóságos!
Fordítsa feléd arcát az Úr és szerezzen neked üdvösséget!
Hívják le Izrael fiaira a nevem és én megáldom őket!" (Szám 6,22-27)

ÚTRAKELÉS A SINAI PUSZTÁBÓL (Szám 9,15-18)

Azon a napon, amelyen a hajlék elkészült, felhő borította be a hajlékot a tanúság sátorában és estétől reggelig mintha tűz égett volna a hajlék fölött. Mindig így volt: nappal felhő borította, éjjel meg tűz látszott fölötte.

Amikor a felhő felemelkedett a hajlékról, Izrael fiai útra keltek, s ott ütöttek táborn, ahol a felhő leereszkedett. Izrael fiai az Úr parancsára keltek útra, s az Úr parancsára ütöttek táborn.

HÍRSZERZŐK KÁNAÁNBAN (Szám 13,14)

Paran pusztájában mikor táboroztak
Az Úrnak szavai Mózeshez így szóltak:
"Válassz embereket, minden törzsből egyet,
Akik parancsodra Kánaánba mennek!"

"Hozzanak hírt arról, milyen ott az élet,
S tudósítsák erről az itt maradt népet! "
A tizenkét küldött, akik útra keltek,
Miként a vándorok, napról napra mentek.

Majd negyven nap után újra visszatértek,
S hiteles szavakkal mindent elmeséltek.
"Utunk során - mondták - soha meg nem álltunk,
S tejfel-mézzel folyó szép országot láttunk."

"Városaik nagyok, földjük terem bőven,
Ellátja a népet egész esztendőben.
Bizonyosságul íme miért fáradoztunk,
Néhány szőlőfürtöt no meg fügét hoztunk."

A küldöttek közül végül is csak ketten
Javasolták azt, hogy menjünk útra menten.
A többi tíz pedig inkább ellenezte:
"Erősebbek nálunk, ne forduljunk szembe!"

A nép ezt elhitte, s zúgolódni kezdett:
"Mért talált ki nekünk az Úr ilyen tervet?
Menjünk Kánaánba, még hogy azon nyomban?
Térjünk vissza inkább, jobb volt Egyiptomban!"

S mivel a hangulat egyre inkább terjedt,
Ettől az Úristen nagy haragra gerjedt:
"Elpusztítom rögtön ezt a cudar népet,
Nem tűrök már többé ily nagy hűtlenséget!"

S mikor a haragja csakhogy ki nem csordult,
 Mózes könyörögve most Óhozzá fordult:
 "Bocsásd meg jó Uram a mi szörnyű vétünk,
 Légy hozzánk irgalmas, Téged arra kérünk!"

Mózes kérésére az Úr megbocsájtott,
 Irgalmasságáért legyen mindig áldott!
 Ámde bűneikért mégis meglakoltak
 És még negyven évig folyton vándoroltak.

MERIBA VIZE. MÓZES ÉS ÁRON BÜNTETÉSE (Szám 20)

Gyakran megesett, hogy éheztek meg fáztak,
 A Cin pusztában még vizet sem találtak.
 Mózeshez, Áronhoz panaszkodni mentek:
 "Mért nincs az Úr velünk?" ekként pörlekedtek.

Mózes meg Áron is nagy kétségbe estek,
 Végülis megoldást Istennél kerestek.
 Az Úr parancsára Mózes a sziklából
 Friss vizet fakasztott, akkor Meribából.

Meriba vizénél mivel pörlekedtek,
 És hogy ott az Urat nem vallották szentnek,
 Mózesnek, Áronnak az lett büntetése:
 Nem mehettek be ők az Ígéret Földjére.

Később Hór hegyénél Áron meghalt csendben,
 Illő tisztelettel eltemették rendben.
 Fia, Eleazár lett az ő utóda,
 Sokat olvashatunk a Szent Könyvben róla.

MÓZES HALÁLA (MTörv 31-34)

Továbbvándoroltak Moáb pusztájába,
 Mózes itt érezte, közel van halála.
 Izrael fiait ekkor összehívta,
 Megáldotta népét, s így szólt bátorítva:

"Menjetek el bátran Kánaán földjére,
 Az Úr veletek lesz, vigyáz a népére.
 Nun fia, Józsué elöttetek járjon,
 A nép pedig mindig szavaira várjon ! "

Eztán Mózes felment az Úr parancsára,
 Abarim hegységbe, Nebo hegy csúcsára,
 Szeme végignézett ott a messzeségbe,
 Tejjel, mézzel folyó Kánaán földjére.

Köszönte az Úrnak végtelen kegyelmét
 És átadta Neki halhatatlan lelkét.
 Testét eltemették Moábnak földjébe,
 Emlékét meg őrzi Izraelnek népe.

JÓZSUE VEZETI A NÉPET (Józs 1.)

Mózesnek, az Úr szolgájának halála után szólt az Úr Józsuéhez, Nun fiához, Mózes szolgájához, s azt mondta "Szolgám Mózes halott. Indulj, kelj át a Jordánon, te és az egész nép arra a földre, amelyet Izrael fiainak adok. Minden helyet, amelyet talpatok ér, nektek adok, ahogy Mózesnek mondtam. A pusztától és Libanontól a nagy folyóig, az Eufrateszig, s napnyugat felé a Nagytengerig terjed határotok.- Velel leszek, ahogy Mózesrel is vele voltam.

Légy erős és kitartó, s ügyelj, hogy mindenben a törvény szerint járd el." (Józs 1. 1-6)

Józsue bátor volt és erős a hitben
Meg is segítette mindenben az Isten.
Mózes utódjaként az volt a nagy tette,
Népét Kánaánba szépen bevezette.

Az Úr ládájával elől papok mentek,
Utánuk meg a nép, hogy a föld is rengett.
Menet közben őket egy nagy folyó várta,
A Jordánnak vize az útjukat állta.

Alighogy a papok a folyóba léptek
A víz már elapadt, s száraz medret értek.
Ezután a nép is átkelt száraz lábbal,
Csoda volt ez bizony az Úristen által.

JERIKÓ MEGHÓDÍTÁSA (Józs 5-6)

Aztán előttük állt a híres Jerikó,
E várost bevenni tudták kemény dió,
Mert azt két erős fal körös-körül védte,
Meg is riadt nyomban, ki ezeket nézte.

Ám az Úr segített most is a népének,
Utasítást adott titkon Józsuének,
Izrael fiai hallgattak szavára
Meg is tettek mindent az ő parancsára.

Hét napon keresztül rendezett menetben
A fal körül jártak, határozott rendben.
Harcosok meg papok, fényes harsonával,
Majd ismét a papok, az Úr ládájával.

Az első hat napon csupán napi egyszer
Vonultak ők körbe és harsonák zengtek.
A hetedik napon hétszer körbe jártak,
Miközben a papok folyton harsonáztak.

Végül meg válaszul a harsonázásra
Felzúgott a népnek csatakiáltása.
Mikor ezek együtt immár elhangzottak
Jerikó falai rögtön leomlottak.

Ezzel a városnak végleg bealkonyult,
Mert a zsidók népe Jerikóba vonult.
Később lerombolták, s akik ellenálltak,
Bizony a halálnak fiaivá váltak.

KÁNAÁN DÉLI ÉS ÉSZAKI RÉSZÉNEK MEGHÓDÍTÁSA (Józs 10-11)

Aztán továbbmentek, s győztek hétről-hétre,
Új haza köszöntött a jó zsidó népre.
Elnyerték Kánaánt, az Úr megígérte,
Dicsértessék neve, s legyen hála érte.

TANULSÁG

Legyünk mindig bátrak és a hitben éljünk,
Hisz Isten velünk van, ezért sose féljünk !
Ha erős a hitünk, előttünk a falak,
Miként Jerikóban, szintén leomlanak !

BIRÁK KORA (Bir 2,11-19)

Honfoglalás után a szép Kánaánban
Két évszázad telt el a bírák korában.
Bírák mentették meg a választott népet,
Mely az Úrral kötött egykor szövetséget.

E nép életében oly idők is jártak,
Az Urat elhagyták, s más istent imádtak.
Ekkor büntetésül az Isten haragja,
Őket az ellenség kezeibe adta.

Így a pogány népek Izraelre törtek,
Fosztottak, raboltak, embereket öltek.
Ekkor a nép felsírt, s az Úrhoz könyörgött,
Aki megmentésül egy új bírót küldött.

A Bírák Könyvében ma is megtaláljuk,
S ebben tizenhárom bíró nevét látjuk.
E helyen közülük álljanak itt mostan,
Szépen válogatva, csak a legnagyobbak.

DEBÓRA (Bir 4,1-23)

Debóra volt régen Izrael bírása,
Akitől a nép a szabadulást várta.
Amíg ő el nem jött, a falvak kihaltak,
S az idegen népek zsidót sanyargattak.

A nagy keserűség mikor már kicsordult,
A nép segítségért Debórához fordult.
A prófétaasszonyt könyörögve kérték,
Mert a szabadulást csak tőle remélték.

"Kelj fel ó Debóra, Izraelnek anyja!
Ellenség a népünk mindjárt megrohanja!
Sziszera jó haddal, ő annak vezére,
Ne adjuk magunkat ellenség kezére!"

Debóra és Barak az Úr parancsára
Nagy csapatot gyűjtött a döntő csatára,

Az Úr pedig eztán, miként megfogadta,
Sziszzerának hadát a kezükre adta.

GEDEON (Bir 6,1-36, 7,1-25)

Debóra már meghalt, teltek múltak évek,
Mikor elkövettek újabb hűtlenséget.
Izrael fiai szolgáltak a Baalnak,
S ettől bizony újra pogányokká váltak.

Emiatt kerültek Midián kezébe,
S így lett jólétüknek hamarosan vége.
Szorgos munkájukkal- amit elvetettek
Midián fiai mindent tönkretettek.

Mikor a szenvedést már-már alig bírták,
Végső segítségül a Jóistent hívták.
Ő Joásnak fiát, a Gedeont küldte,
Hogy a nép a romlást immár elkerülje.

Gedeont a szerűn éppen munka közben
Az Isten angyala ekként üdvözölte:
"Az Úr, ki veled van, üzeni az égből,
Szabadítsd ki néped Midián kezéből!"

Gedeon ki hős volt, ezt jól megfontolta,
S Baal isten oltárát mindjárt lerombolta.
Az Úrnak épített a berekben oltárt,
S égő áldozattal néki híven szolgált.

Ezután Gedeon nagy csapatot gyűjtött,
Lázasan készültek, fújtak harci kürtöt.
Majd az ő serege időről-időre
Meg is növekedett, harmincezer főre.

E roppant sereggel le is táboroztak
És az Úr szavai Gedeonhoz szóltak:
"Túl sok a harcosod, számát csökkentsd kérlek,
Mert különben néped önteltségbe téved!"

Ezután Gedeon rögtön kihirdette:
"Aki fél, vagy reszket, haza is mehetne!"
El is ment húszezer hamar a seregből,
Harmadára csökkent így a létszám egyből.

Az Úr így szólt újra: "Most is sok a néped!
Ezért minél előbb csökkentsd számát kérlek!"
"Vezesd hát sereged el a víz partjához,
Amely alkalmas lesz majd az itatáshoz!"

"Aszerint, hogy isznak, válaszd ketté őket,
A lefetyelőket és a szürcsölőket.
A nép egyik részét, mely a vizet nyalja,
Állítsd jobboldalra, másikat meg balra!"

"És a lefetyelők, kik a vizet nyalják
Az egész csapatnak csak kis részét adják!
Azt a háromszázat, akik vizet nyalnak,
Tartsd meg segítségül végül is magadnak!"

Gedeon úgy is tett, ahogy az Úr mondta,
S a háromszáz harcost ki is választotta.
Mindegyik baljába korsót, fáklyát rakott,
Jobb kezükbe pedig egy harsonát adott.

Aztán elindultak, s oda lopakodtak,
Hol a midiánok éjjel táboroztak.
Ott a korsóikat darabokra zúzták.
És a harsonákat fülrepszteve fújták.

A rettentő zajra nyomban felriadtak
És a midiánok mindjárt elszaladtak.
Majd üldözés közben haza menekültek,
A zsidók meg vígan nagy győzelmet ültek.

Ezután a jó nép rögtön azt akarta,
Hogy most már Gedeon uralkodjék rajta.
"Én ezt nem akarom, őszintén mondhatom,
Ott van néktek az Úr, övé a hatalom!"

Majd Gedeont eztán több bíró követte,
S mindegyik a népét oly híven vezette.
Közülük említsünk végül is csak egyet,
A közismert Sámson, a legerősebbet.

SÁMSON (Bír 13,1-25, 15,1-20, 16,1-31)

Manoah a fiát Sámsonnak nevezte,
Kinek születését egy angyal jelezte.
Ő volt Izraelnek az egyik nazirja,
Az "Istennek szentelt", s haját sose nyírta.

Sámson húsz évig volt Izrael bírása,
Ma is tisztelettel emlékeznek rája.
Hatalmas erejét néki Isten adta,
S egy oroszlánt megölt, mikor kézrekapta.

Az ereje fölért egy jó hadsereggel,
Két erős kezénél nem is volt jobb fegyver.
Harcba szállt többször a filiszteusokkal,
S ezer embert megölt számárállkapoccsal.

Sámson egyszer fogott jó háromszáz rókát,
S kötött a farkukra szalmából egy csóvát.
A csóvát meggyújtva rókák iramodtak,
S filiszteusoknak károkat okoztak.

Egy filiszteus nőt, kit Delilának hívtak,
Népe vezetői kémkedésre bírtak.
A csábos Delila Sámsont lázba hozta,
Azután meg csalfán a vesztét okozta.

Delila a Sámsonat mindaddig faggatta,
Míg ereje titkát neki tudtul adta,
Majd a férfit titkon álomba ringatta,
S erőt adó haját gyorsan levágatta.

Így a szegény Sámsonat könnyen el is fogták,
S erejétől fosztva meg is vakították.
Később meg elvitték rabszolgamunkára,
Szeretett népének szomorúságára.

Lánccal megkötözve nehéz malmot hajtott,
Roppant fáradtságtól keze lába sajgott.
Közben a haja is újra nőni kezdett,
Valamint a teste egyre erősebb lett.

A filiszteusok később összegyűltek,
S Dágon istenüknek volt nagy örömmünnep.
Teljes áhítattal ott neki áldoztak,
Dicsértek ujjongva és így kiáltottak:

"Kezünkre adta istenünk
Ellenségünket, Sámsonat,
Aki pusztította országunkat,
És sokunkat megölt." (Bir 16,24)

E nagy diadaltól hamar felhevültek,
Aztán mindahányan jókedvre derültek,
Sámsonat a börtönből elővezették,
S az ő játékával maguk neveltették.

Ott állt egy épület, hol az ünnep zajlott,
Melyet a földszinten két jó oszlop tartott.
Ezek közé vitték Sámsonat, ki már vak volt,
És az ellenséggel egykor hősként harcolt.

Ekkor Sámson szívből az Urat így kérte:
"Emlékezz meg rólam, s adj erőt most nékem!"
Majd a két oszlopot hittel átkarolta,
S teljes erejéből helyéről kitolta.

Az épület ingott, végül is csak ledőlt
És Sámsonnal együtt oly sok embert megölt.
Hősünk az életét a népért áldozta,
Filiszteusokra meg a romlást hozta!

TANULSÁG

Az Úr megbocsájtó, végtelen irgalmas.
Nagy csodákra képes, erős és hatalmas.
Ha bűneink bánjuk, Ő azt megbocsájtja,
És segít a bajban, ha szükségét látja!

SÁMUEL PRÓFÉTA (1 Sám 1,1-18)

Elkana hitvese, a jó Hanna asszony
 Az Úrhoz könyörgött, hogy gyermeket adjon,
 S mivel Istent buzgón és nagy hittel kérte,
 A szép kicsi fia megszületett végre.

Az édes gyermekét Sámuelnek hívta,
 Istennek ajánlta, s Éli papra bízta,
 Aki, mint a fiát éppen úgy nevelte,
 Tanította hitre, istenfélelemre.

Hanna asszony imája:

Ezért a fiúért imádkoztam.
 S lám az Úr teljesítette kérésemet, amellyel hozzá fordultam.
 Ezért én is átengedem fiamat az Úrnak, egész életére átengedem az Úrnak.
 Szívem ujjong az Úrban,
 erővel tölt el Istenem.
 Szám nagyra nyílt ellenségeim ellen,
 mert örülhetek segítségednek.
 Nincs más szent, csak az Úr.
 Nincs olyan szikla, mint Istenünk. (1.Sám 1,27-2,1-2)

SÁMUEL SILÓBAN ÉS AZ Ő MEGHÍVÁSA (1 Sám 3,1-14)

A gyermek Sámuel növekedett szépen,
 Majd Isten szólt hozzá., ám különösképpen.
 A fiú már aludt, mikor hangot hallott:
 "Sámuel, Sámuel !", neve tisztán hangzott.

Ekkor nyomban felkelt és Élihez szaladt:
 "Hívtál, hát itt vagyok !" s szava el is akadt.
 "Hidd el, nem hívtalak !" válaszolta Éli
 "Feküdj le és aludj! Nem foglak itt nézni !"

Mikor harmadszor is ugyanez megesett,
 Éli kitalálta, hogy az Úr lehetett,
 Aki Sámuel nevén szólította,
 S hogy mit feleljen, meg is tanította.

Aztán mikor az Úr újra őt kereste,
 Sámuel boldogan Néki ezt felelte:
 "Szólj hozzám jó Uram! Figyel a te szolgád,
 Hallom a hangodat, bár nem látom orcád !"

Ekkor az Úr így szólt: "Mondd meg Éli papnak,
 Hogy ő, s háza-népe ítéletet kaptak,
 Mert az ő fiai káromolták Istent,
 S Éli nem tiltotta, sőt elnézett mindent. "

Egy ember jelentette Élinek: "A táborból jövök, ma menekültem el a csatából. Izrael megfutamodott a filiszteusok elől. A nép súlyos vereséget szenvedett, a két fiad elesett és az Isten ládáját is zsákmányul ejtették." Amikor a hírnök az Isten ládájáról beszélt, Éli pap hátraesett a széken, kitörte a nyakát és meghalt. (1 Sám. 4.16-18)

SÁMUEL A BÍRÓ ÉS SZABADÍTÓ (1 Sám 7,5-17)

Ezután Sámuel az Úr gyakran hívta
 És számos esetben feladattal bízta.
 Sámuel is mindig csak Őhöz fordult,
 S istenszeretete soha meg nem csorbult.

Így lett Sámuelből az Úr prófétája,
 Aki sugallatra a jövőndőt látta.
 Emellett soká volt Izrael bírása,
 Ma is tisztelettel emlékeznek rája.

Törődött a néppel, s gyakran arra kérte,
 A hűtlenségükből térjenek meg végre.
 Az igazat mindig őszintén kimondta,
 S a beszédét gyakran ily szavakba fonta:

"Távolítsátok el a sok pogány istent,
 Melyek tönkretesznek szívet, lelket, mindent.
 Szívetek az Úrhoz mindig ragaszkodjon,
 S égőáldozattal Néki hálát mondjon !"

Sámuel a népnek rendeletbe adta,
 Hogy Micpába gyűljön apraja meg nagyja.
 Itt az Úrhoz fordult égőáldozattal,
 S imádkozott értük buzgó áhítattal.

A filiszteusok ennek hírére kapták,
 S Izrael fiait orvul megtámadták.
 De az Úr velük volt és nagy vihart küldött
 És választott népe eredménnyel küzdött.

Ezután a zsidók harcoltak még sokat,
 S vissza is szereztek elvett városokat.
 Újra megszületett nyugalom és béke,
 Köszönet az Úrnak, hála legyen érte !

IZRAEL NÉPE KIRÁLYT KÍVÁN (1 Sám 8,1-22, 9,1-10)

Sámuel napjai alkonyulni kezdtek,
 S Izrael vénei ekkor hozzá mentek.
 Kérték, hogy öregen többé ne fáradjon,
 Hanem maga helyett inkább királyt adjon.

Sámuel először bizony vonakodott,
 S a királyság ellen néhány érvet hozott.
 De a nép kitartott: nekik kell a király,
 Mert egy erős népnek bizony ez már kijár.

Sámuelnek az Úr ekkor azt sugallta,
 Hogy a királyt nekik végül is megadja.
 "Holnap találkozol, azzal kire várnak,
 Akit választottam, ő jó lesz királynak !"

"Kisnek fia Saul, akiről, beszélek,
 Daliás termetű, ifjú tiszta lélek,

Atyjának szamarát ment el ő keresni,
S holnap az ő útja erre fog vezetni."

SAUL TALÁLKOZÁSA SÁMUELLEL ÉS SAUL FELKENÉSE (1 Sám 9,11-26, 10,1-8, 10,17-25)

Sámuel és Saul másnap találkoztak.
"Ő az kiről tegnap a szavaim szóltak!"
Ezt súgta a jó Úr ott a prófétának:
"Beszélj vele hamar, s kend föl őt királynak!"

Sámuel az ifjút lakomára hívta,
Aki magát rögtön Sámuelre bízta.
Másnap a próféta Saul fel is kente,
S király lett belőle, mint az Úr rendelte.

Majd a nép összegyűlt, az Úr elé álltak,
S szívből éljent mondtak az első királynak.
Az Úrhoz fordultak nagy-nagy alázattal,
S hálát adtak Neki égőáldozattal.

SÁMUEL BÚCSÚJA (1 Sám 12,1-25)

Sámuel a népnek eztán búcsút mondott:
"Egy királyt kértetek, íme megoldódott.
E téren nincs többé immár hiányotok,
Bár az Úr régóta már a királyotok !"
"A földi királyság akkor lesz csak rendben,
Ha az Egek Urát követitek csendben.
Ha hűtlenek lesztek, s ellene vétkeztek,
Ti és királyotok egyaránt elvesztek."

SAUL KIRÁLYSÁGA, MAJD AZ ÚR ELVETI ŐT (1 Sám 15,7-10)

Kezdetben a Saul bizony jó király volt,
Megmentette népét amalekítáktól.
Isten parancsait később már megszegte,
Ezért őt mint királyt az Úr elvetette.

Ezt mondta a Seregek Ura: "Meg akarom torolni, amit Amalek Izrael ellen vétett. Rajta hát, menj és támadd meg Amaleket, és töltsd be rajta és mindenén, amiye csak van, az átkot. Ne kíméld, hanem ölj meg minden férfit és nőt, gyereket és csecsemőt, marhát és juhok, tevét és szamarat.

Saul megverte Amaleket. Királyát Agagot élve fogta el, megkímélte ugyanígy a kecskék, juhok és marhák javát is. Nem töltötte be rajtuk az átkot.

Ezért az Úr szózatot intézett Sámuelhez: "Bánom, hogy Saul királlyá tettem, mert elfordult tőlem és nem teljesítette parancsaimat."

DÁVID FELKENÉSE (1 Sám 16,1-13)

Ekkor az Úr így szólt Sámuelnek csendben:
"Szarudban olajjal keljén útra menten!
Menj el Betlehembe, Izájnak házába,
Ott találsz majd végül az újabb királyra!"

Sámuel útra kelt, néki szót fogadva,
 Üszőt vitt magával, égő áldozatra.
 Betlehembe érve az Úrnak áldoztak,
 S hozzá tiszta szívvel buzgón imádkoztak.

Izáj bemutatta a hét fiát sorban,
 Ahogy jöttek szépen, egymás után korban.
 Sámuelnek az Úr egyiknél sem mondta,
 Hogy az új királynak pont őt választotta.

Miután a fiúk jöttek mentek egyre,
 Sámuel Izájtól szépen megkérdezte:
 "Felelj nekem kérlek, minden fiad itt van?"
 "A legkisebb nincs itt! Nyájat őriz, kint van!"

Sámuel Izájtól ezután azt kérte:
 "Mielőbb jöjjön el, küldj valakit érte!"
 Jött is a legkisebb, a szép termetével,
 A vörös hajával, s nyílt tekintetével.

Amint ő megjelent, Sámuel már tudta,
 Ő lesz az igazi, mert az Úr ezt súgta:
 "Ő az, rajta, kend fel! Ő az ifjú Dávid!
 Ő legyen a király és éljen sokáig!"

Sámuel próféta az Úr útját járta,
 Élte végén pedig a mennyország várta.
 Meghozta gyümölcsét a hit és az erény,
 Ott nyugszik jutalmul Ábrahám kebelén.

TANULSÁG

Az Úr nem a külsőt, de a szívet nézi,
 Mert minden tettünket főként ez vezérli.
 Ha jó úton járunk és a szívünk tiszta,
 A mennynek kapuja előttünk már nyitva!

DÁVID KIRÁLY (1 Sám 16,1-13)

Emlékezzünk mostan a Dávid királyra
 Betlehem városból Izájnak fiára.
 Erős uralkodó, s harcos volt ki bátor
 Költő volt meg zenész Júda országából.

Az ő nemzetsége Jézus Krisztust adta,
 Aki családjának legbecsesebb sarja.
 Dávid híre nagy volt és nevének fénye
 Csöppet sem halványult háromezer éve.

Pásztorfiú volt és vigyázott a nyájra,
 Amikor üzentek, hogy az atya várja,
 Rögtön haza is ment, s az Istennek szentje
 Sámuel próféta mindjárt fel is kente.

Igen nagy erejét az is megmutatta,
 Hogy az orozslánt is kézzel agyoncsapta,
 Amikor az orvul a nyájára támadt,
 S megküzdeni véle Dávid el nem fáradt.

DÁVID ÉS GÓLIÁT PÁRVIADALA (1 Sám 17,1-54)

Egy más alkalommal atyja arra kérte,
 Vigyen ennivalót ki a csataterre,
 S ott a harcosok közt két bátyját keresse,
 Kik élelmet vártak bizony minden este.

Dávid hát elindult, fel a hosszú útra,
 Vállát a nehéz zsák alaposan húzta.
 Ment is lankadatlan, ki a csataterre,
 S nem kis fáradsággal megérkezett végre.

A terebint völgyben oldalt hegyek álltak,
 S ott fenn a csapatok ütközetre vártak:
 A filiszteusok, s Izraelnek népe,
 Mindkettő egymásnak régi ellensége.

Egy óriás állt ki a völgy közepére,
 Hatalmas termetét erős páncél védte,
 Filiszteus volt ő, Góliátnak hívták,
 Kardját és lándzsáját mások alig bírták.

Izrael népéhez ekként dörgött hangja:
 "Álljon most ki vélem bárki viadalra!"
 "Ha legyőz majd engem, szolgáltok lesziunk,
 Ha meg én ölöm meg, ti szolgáltok nekünk!"

Dávid ezt hallotta és felforrt a vére,
 Nem adhatja népét filiszteus kézre!
 Majd oda is fordult a Saul királyhoz,
 S kérte engedélyét a nagy bajvíváshoz.

S mikor az engedélyt ő már meg is kapta,
 Parittyát kövekkel táskájába rakta.
 Elindult és megállt Góliáttal szemben,
 Aki az ifjút szidalmazta menten:

"Hogyha élém kerülsz, élve meg nem úszod,
 S madaraknak adom a te gyenge húsod!"
 Amint az óriás mindezt már kimondta
 Félelmetes kardját övéből kivonta.

Dávid meg válaszul csak ezt mondta szépen:
 "Te karddal közelítség, én Isten nevében!"
 Azután egy követ tett a parittyába,
 Mellyel Góliátot homlokra talált.

Erre az óriás egy rém nagyot nyögve,
 Mint egy kivágott fa, úgy dőlt le a földre.
 Dávid odarohant, amint ezt meglátta
 És annak kardjával a fejét levágta.

Minden filiszteus szinte esztét veszttve
 Rohant ahogy tudott, lehetőleg messze.
 Izrael fiai meg üldözték őket
 És sokat megöltek, amíg végül győztek.

DÁVID SAUL KIRÁLY SZOLGÁLATÁBAN (1 Sám 18)

Saul király pedig ennek örömére
 Dávidot helyezte serege élére,
 Sőt a lányát is, Michalt hozzáadta,
 S így kerültek ekkor szoros kapcsolatba.

Dávid sikerei egyre inkább nőttek,
 Seregei pedig évről-évre győztek.
 A nép ünnepelte olykor napról-napra
 Saul szívét ezért féltékenység marta.

Izrael városaiból az asszonyok Saul király elé mentek, énekeltek és táncoltak, dobszóra, örömujjongás közepette, és cintányért ütögetve. És a táncoló asszonyok így énekeltek:

"Saul legyőzte ezreit, Dávid meg tízezreit."

Emiatt Saul nagy haragra gerjedt, és ettől a naptól kezdve irigy szemmel nézte Dávidot. (1 Sám 18,6-9)

DÁVID MENEKÜLÉSE ÉS BUJDOSÁSA (1 Sám 19,8-10, 24,1-23, 26,1-12)

Saul irigységből megfogott egy lándzsát,
 Hogy kioltsa Dávid életének lángját,
 De az Úr Dávidot ekkor is megvédte,
 S így csúszott a fegyver a céljától félre.

Eztán Dávid magát bujdosásra adta,
 Saul meg üldözte, hollétét kutatta,
 A keresésére embereit küldte,
 Dávid meg rejtőzött, folyton menekülve.

Dávid üldözésén Saul többször résztvett,
 Mert szívében súlyos bosszúvágyat érzett.
 Ám tetteit Dávid mégse viszonzta,
 Hallgatott az Úrra és nem hajlott a rosszra.

Egy üldözés közben, hol Saul lefeküdt
 A barlang hűsében hamar elszenderült.
 Dávid, aki épp a közelben tanyázott,
 Saul köntöséről egy bojtot levágott.

A király jól pihent, majd ezután felkelt
 És a hűs barlangból nemsokára elment.
 Dávid követte őt és előtte meghajolt:
 "Uram! Köntösödről íme ez itt a bojt!"

"Az Úr a barlangban a kezemre adott,
 De megkíméltelek, s e bojtból láthatod,
 Hogy hozzád hű vagyok, s tettem igazolja,
 Nem emelem kezem Uram Királyomra!"

Dávid belopózott egy későbbi éjjel
A király sátrába, ki már aludt éppen.
Saul feje mellett korsó állt meg lándzsa,
Úgy, mintha e fegyver épp őrséget állna.

Dávid a királyt nagy tisztelettel nézte,
S az Úrnak felkentjét ismét megkímélte.
Ám az ő lándzsáját csak magával vitte,
Hogy a sátrában járt, Saul el is higgye.

A GILBOA MELLETTI CSATA: SAUL HALÁLA (1 Sám 31,1-13)

Aztán sok év telt el, s újra háborúztak
Filiszteusokkal megint ujjat húztak.
Majd Gilboa mellett harcoltak vitézül,
S Izrael fiai el is vesztek végül.

Saul három fia, kik harcoltak bátran
Ott haltak meg hősként, sajnos mind a hárman.
Atyjuk ezt megtudva, nagy-nagy bánatában
Szintén sebesülten, beledőlt kardjába.

Dávid ezt a siratóéneket énekelte Saulra és fiára Jonatánra:

Izrael, dicsőséged ott hever holtan a dombjaidon.
Hogy estek el a hősök?
Ne adjatok hírt róla Gátban, ne híreszteljétek Aszkolon utcáin.
A filiszteusok lányai ne örüljenek,
a körülméletlenek lányai ne ujjongjanak.
Gilboa hegyei, se harmat, se eső ne öntözzön benneteket,
hitzegő földeteket, ahol szégyen érte a hős pajzsát:
nem olajjal kenték fel Saul vértjét,
hanem az elesettnek a vérével, a bajnoknak velejével. (2 Sám 1,17-22)

DÁVID JUDA KIRÁLYA (2 Sám 2,1-32, 3,1-39, 4,1-12)

Mikor a gyász letelt, választottak királyt
Fel is kenték rögtön, ahogy neki kijárt.
Dávid lett Hebronban Júdának királya,
S Izrael trónja várt Saulnak fiára.

Izrael és Júda háborúba léptek,
Testvérek egymással ellenségként éltek.
Dávid erősebb lett, Saul háza gyengült,
Testvéri ellentét évről-évre enyhült.

DÁVID JÚDA ÉS IZRAEL KIRÁLYA (2 Sám 5,1-25, 6,1-23)

Izrael királyát hamar meggyilkolták
S Dávidnak ajánlták az ő üres trónját.
Dávid elfogadta, hallgatott a népre
És király lett eztán Izraelben végre.

Jeruzsálem várost jebuziták lakták,
Dávid megtámadta, s a védők feladták,

Dávid elfoglalta, s fővárossá tette,
Sion várban lakott, s nagyon megszerette.

A vár, amely épült nemes cédrusfából
Szépen kimagaslott messzire a tájból.
Akik arra jártak és a várost látták
Azt kivétel nélkül minden megcsodálták.

Fővárosba vitték ünnepi menetben
Az Isten ládáját, s vígan énekeltek,
Közben citera szólt, meg a dob és hárfá,
Táncolt Dávid király, s Izraelnek háza.

Dávid király győzött számos hadjáratban,
A hírneve nagy volt, s ma is változatlan.
Az Úr vele volt és mindig segítette,
S ami néki tetszett, legtöbbször azt tette.

Dávid megverte és leigázta a filiszteusokat. Aztán legyőzte a moábitákat. Ezután Dávid Hadad-Ezert verte meg, Coba királyát. Az arámok közül is megölt huszonkétezer embert. Aztán helytartókat rendelt a damaszkuszi arámok fölé. Ahova csak ment, az Úr mindenütt győzelmet adott Dávidnak. (2 Sám 8,1-2, 8,3, 8,5-6, 8,9)

DÁVID BÚNE (2 Sám 11,2-27)

Egyszer Dávid felment egy kis sziesztára
A palotájának tetőteraszára.
Szeme messze révedt, elnézett a tájra,
Aztán közelebbre, a szomszédos házra.

Ott látott egy asszonyt a vízben fürödve,
Szépsége Dávidot rögtön elbűvölte.
Fel is lobbant benne erős férfi vágya,
Aztán üzent neki: "Dávid király várja!"

Batseba az asszony, kit már nagyon vártak
Elment a királyhoz és ők együtt háltak.
Később aztán ennek az lett eredménye:
Elindult Batseba nem várt terhessége.

Urija volt ekkor az asszonynak férje,
Akit katonaként küldtek a harctérre.
Dávid levelet írt eztán a táborba:
Állítsák Uriját első csatasorba!

Aztán mikor később várost ostromoltak,
A hős Urijának végső búcsút mondtak.
Batseba a férjét illőn elsiratta,
S mikor a gyász letelt, Dávid befogadta.

DÁVID BÚNBÁNATA (2 Sám 12)

Az Úrnak nem tetszett Dávid eme tette,
S az első gyermekük tőlük el is vette.
Majd Nátán próféta szólt feddő szavakban,
Hogy térjen meg Dávid nagy-nagy bűnbánatban.

Nátán próféta így beszélt Dávidhoz:

"Egy városban élt két ember. Az egyik gazdag volt, a másik szegény. A gazdagnak rengeteg juha, kecskéje és barma volt. A szegénynek azonban nem volt egyebe, csak egy kisbáránya. Etette, úgyhogy megnőtt, vele magával és gyermekeivel. Evett a kenyereből és ivott a poharából. Az ölében aludt, s olyan volt, mintha a lánya lett volna.

Egyszer vendég érkezett a gazdag emberhez. De nem tudta rászánni magát, hogy a juhait vagy barmait közül egyet is elvegyen és a vendégnek elkészítse. Ezért elvette a szegény ember báránykáját és azt készítette el a vendégének."

Dávid nagyon megharagudott a gazdag emberre és azt mondta Nátánnak:

"Amint igaz, hogy az Úr él, az az ember, aki ilyet tesz, az a halál fia." "A bárányt négyszeresen vissza kell fizetnie, amiért így tett és nem volt kímélettel."

Erre Nátán így szólt Dávidhoz:

"Magad vagy ez az ember.! Ezt mondja az Úr: Fölkentelek Izrael királyává és kiszabadítottalak Saul kezéből. Neked adtam urad házát és a kebledre urad asszonyait, rád bízottam Izrael és Júda házát. Miért tettél olyat, ami gonosznak számít az Úr szemében? Kard által elveszítetted a hetita Uriját, hogy feleségül vedd a feleségét. - Nos a saját házadból hozok rád romlást."

Erre Dávid így szólt Nátánnak: " Vétkeztem az Úr ellen!"

Nátán ezt válaszolta: " Így az Úr is megbocsájtja bűnödöt, s nem halsz meg:" (2. Sám 12,1-15)

Dávid bűnbánati imája (51. zsoltár)

Gonoszságomat beismerem
Bűnöm előttem lebeg szüntelen.
Könyörülj rajtam Istenem,
Mosd le bűnömet teljesen.
Teremts új szívet belém,
Add meg újra üdvösséged örömét!

TANULSÁG

Az Úr irgalmas volt, s néki megbocsájtott,
Legyen hát a neve most és mindig áldott!
Batseba lett eztán Salamonnak anyja,
Akiért az Urat szívünk magasztalja!

SALAMON KIRÁLY (1 Kir 1,1-53, 2,1-46)

Izrael országa mily dicső a múltad,
A bölcs Salamontól oly sokan tanultak.
Ő az uralkodók egyik nagy alakja,
Dávid király fia, Batseba volt anyja.
Az ő bölcsességét sokan megcsodálták,
Szavait hallgatták, s örültek, ha látták.
Jöttek napkeletről, nomeg Egyiptomból,
Aztán mindenféle, kisebb-nagyobb honból.

A SALAMONI ÍTÉLET (1 Kir 3,16-28)

Egyik bölcs döntése álljon itten mostan,
Melyet szép példaként íme ide hoztam.
Szolgáljon ez nekünk ma is tanulsággul:
Arra ki döntést hoz, felelősség hárul!

Salamonhoz elment két közismert szajha,
Hogy a panaszukat tőlük meghallgassa
És hogy az ügyükben igazságot tegyen,
Aztán majd közöttük újra béke legyen.

"Én uram királyom!" szólt mindjárt az egyik,
"A te szolgálóid panaszukkal kezdik.
Mi egy házban lakunk, hol elférünk bőven,
S szültük gyermekeink, szinte egy időben."

"Aztán minap éjjel az ő fia meghalt,
S amíg én aludtam, ő biz engem megcsalt.
Az én élő fiam tette a keblére
És a halott fiút pedig az enyémmre."

"Ő váltig állítja, hogy övé az élő,
Légy hát Uram Király vitánkban ítélő!"
Salamon az ügyet rögtön átgondolta,
És azután hamar ő ezeket mondta:

"Itt van ez a gyermek, hozzatok egy kardot!
Vágjátok őt ketté! Ítéletet tartok."

"A felét az egyik, másikat ő kapja,
Nem tudjuk biztosan, ki a gyerek anyja!"

Meg is szólalt ekkor sorban mindakettő,
Előbb a másik nő, utána az első.

"Nagyon jó lesz ez így." szólalt meg a másik,
"Mindenki felet kap, így lesz igazság itt!"

Aztán az első nő ekképpen könyörgött,
Miközben szeméből néhány könnyecsepp pörgött:

"Ne öld meg jó Uram! Inkább add őt neki,
Add a másik nőnek, ki majd felneveli!"

Salamon meg így szólt: "Vesztett a ravaszság,
S kiderült hát végre, mi is az igazság!
Az kérte, ne öld meg!, ki a gyermek anyja,
Ezért drága kincsét tőlem visszakapja!"

SALAMON GAZDAGSÁGA (1 Kir 10,14-25)

Salamon királynak nagy volt gazdagsága,
Hetedhét országban nem volt annak párja.
Elefántcsont trónját bevonta arannyal,
Borát pedig itta arany poharakkal.

Az aranyból befolyt évi negyven tonna,
S kincstára így szert tett igen nagy vagyónra.

Ezekből veretett hatszáz díszes pajzsot,
Melyek képviseltek nagy értéket, rangot.

Izrael fiai gyakran jártak- keltek,
Szárazon és vízen buzgón kereskedtek.
Mindezt fejleszteni Salamon tervezte
És a hajóhadát ki is fejlesztette.

SÁBA KIRÁLYNŐ LÁTOGATÁSA (1Kir 10,1-13)

Salamonnak híre terjedt szájról-szájra,
Sába királynő is elindult, hogy lássa.
Arannyal, fűszerrel megrakott tevékkel,
Meg igencsak népes nagy kíséretével.

Amint megérkeztek, a királynő ámult,
El is csodálkozott ily nagy gazdagságtul.
Később Salamonnak bölcsességét látta,
Mikor kérdésekkel többször kipróbálta.

SALAMON ÉPÍTKEZÉSEI (1 Kir 5,15-32, 6,1-38)

Láttuk Salamonnak jeles erényeit,
Említsük meg eztán építkezéseit.
Templomot épített, nomeg palotákat,
úgy nézték ezeket, miként a csodákat.

A templom mit vártak immár oly sok éve,
Az lett Jeruzsálem legfőbb büszkesége.
Faragott kövekből, s nemes cédrusfából,
Nem volt annak párja, se közel, se távol.

A szentélyben állt a szövetségi láda,
Meg az áldozatok felszentelt oltára.
Előtte hatalmas, szép kerubok álltak,
Kiterjedt szárnyukkal mindenre vigyáztak.

Ezeket ellátták aranybevonattal,
S versengett a fényük a szikrázó nappal.
Olyan volt az egész, mint egy csodás álom,
Párját mindezeknek máig se találom.

Amikor a papok kiléptek a szentélyből, történt, hogy a felhő betöltötte az Úr templomát, annyira, hogy a papok a felhőtől nem tudtak bemenni, s ellátni a szolgálatot, mert az Úr dicsősége betöltötte az Úr templomát. (1 Kir 8,10-11)

Salamon király a nép felé fordult és megáldotta Izrael egész közösségét. Majd így szólt: "Áldott legyen az Úr, Izrael Istene, akinek keze valóra váltotta, amit ajka atyámnak, Dávidnak ígért." (1 Kir 8,14-15)

Salamon király ezután így imádkozott:

"Urunk, Izraelnek Istene, nincs hozzád hasonló isten se fenn az égben, se lenn a földön. Megtartod szövetségedet, és irgalmas vagy szolgálóidhoz, akik szívük mélyéből színed előtt járnak. (1 Kir 8,23)

"Hallgasd meg szolgálóid és népednek, Izraelnek könyörgését, amikor csak imádkoznak majd ezen a helyen. Igen, hallgasd meg ott, ahol trónodon ülsz az égben, hallgasd meg és bocsáss meg" (1 Kir 8,30)

SALAMON HÜTLENSÉGE AZ ÚRHOZ (1 Kir 11,1-13)

Salamon a nőket igencsak szerette,
S a fáraó lányát feleségül vette.
Asszonyokat hozott idegen országból,
Többnyire meg bizony épp a pogányságból.

Asszonyai pedig, akik vele éltek,
Más tant csepegtettek, mint valami mérget.
S mikor elérkezett tisztes öregkora
Pogány isteneknek adta szívét oda.

Pogány isteneknek még oltárt is szentelt,
Ezért az Úr reá joggal megneheztelt,
S mivel Salamonnak nagy volt hűtlensége,
Lett is annak bizony komoly büntetése.

Így a királyságot az Úr kiragadta
Fiának kezéből és azt másnak adta.
Bekövetkezett az ország szakadás
S megmaradt fiának Júda királysága.

Salamon király számtalan idegenből való asszonyt szeretett, mégpedig a fáraó lányán kívül moábita, ammonita, edomita, szidoni és hetita asszonyokat, tehát pogány népből valókat is.

Történt, hogy amikor Salamon megöregedett, szívét asszonyai más istenekhez fordították, szíve nem volt többé mindenestől az Úré, mint atyjának, Dávidnak a szíve.

Az Úr megneheztelt Salamonra, mivel szíve elfordult az Úrtól, Izrael Istenétől, jóllehet kétszer is megjelent neki és azt a parancsot adta, hogy ne szegődjön más istenekhez. Ezért az Úr így szólt Salamonhoz:

"Mivel nem tartottad meg szövetségemet és a törvényeket, elveszem tőled a királyságot és szolgálóknak adom. De atyádra, Dávidra való tekintettel nem a te életedben teszem meg ezt, hanem fiad kezéből ragadom ki.

(1 Kir. 11,1-2, 11,4, 11,9-13)

Láttuk Salamonnak Úrhoz hűtlenségét
És az érte kapott súlyos büntetését.

TANULSÁG

Földi örömekért ne adjuk fel hitünk,
Inkább Isten elé egy hű szívet vigyünk.!

ILLÉS PRÓFÉTA

AZ ÚR CSODATEVŐ ESZKÖZE

Perzselőn sütött a tűző nap sugára,
Tikkasztó nagy hőség települt a tájra.
Jó ideje annak, hogy esőre vártak,
S ínség lett a vége a nagy szárazságnak.

Ekkor az Úr így szólt Illés prófétához:
"Kelj útra és menj el Kerit patakjához!

Igyál a patakból, s találsz ott hollókat,
Melyek parancsomra gondoskodnak rólad!"

Szót fogadott Illés, el is ment e helyre,
Amelyet ott talált, Jordántól keletre.
Patak hús vizéből enyhítette szomját,
A húst és kenyeret meg a hollók hozták.

Később aztán sajnos e patak kiszáradt,
A nagy szomjúságtól Illés egyre bágyadt.
Jól látta ezt az Úr, s ekkor azon nyomban
Illés prófétának e szavakat mondta:

"Kelj útra és menj el innen Careftába,
Ahol a jöttödet özvegyasszony várja.
Neki parancsoltam, gondoskodjon rólad,
S hogy mi a kérése, bátran neki mondd!"

Odament hát Illés, s figyelte a népet,
Az utcákat járta, s itt-ott körbenézett.
Meglátta az asszonyt, ki a rőzsét hordta,
Meg is szólította, és ezeket mondta:

"Hozz egy kevés vizet a korsódban nékem,
S egy falat kenyeret, hogy enyhítsem éhem!"
"Sajnos, nem tehetem.", Válaszolt az asszony,
"Mert nincs sütvé semmim, ami jóllakasson."

"Csak egy marék liszt van az én szakajtómban,
S kevés olaj lapul otthon a korsómban.
Ezt most elkészítem, s nem marad már semmi,
Aztán a fiammal éhen fogunk veszni."

A próféta bölcsen ím ezt válaszolta
Annak, kinek szívét roppant bánat nyomta:
"Asszony, ki az imént olyan búsan szóltál,
Ne félj hát! Csak menj el, s tedd meg, amit mondtál!"

"Lisztet, meg olajat, amíg tart a készlet,
Használj csak fel mindet, én most arra kérlek.
Csinálj előbb lángost, egy keveset nekem,
Aztán a többiből ételek legyen!"

Az asszony biz úgy tett, ahogy Illés mondta,
És eztán ételben nem volt többé gondja.
Szakajtó meg korsó mindig meg volt telve,
S dicsérte az Urat szívből énekelve.

"Mert azt mondja az Úr, Izrael Istene:
A szakajtó ne ürüljön ki, a korsó ne apadjon el addig,
Amíg az Úr esőt nem hullat a földre"
(1 Kir 17,14)

ILLÉS IMÁIRA AZ ÚR FELTÁMASZTJA AZ ÖZVEGY FIÁT

Careftában történt, ahol Illés lakott,
Sírt egy özvegyasszony, hogy a fia halott.
Illés elvette a szegény gyermeket
Az anya öléből, ki roppant szenvedett.

Szobájába vitte és ott lefektette,
Majd reá borult, s imáját így kezdte:
"Uram, én Istenem, tőled most azt kérem,
Hogy e fiúba a lélek visszatérjen!"

Háromszor borult rá a halott fiúra,
Akinek élete vissza is tért újra.
Lám, nagy csodát művelt ismét az Úr keze,
És ennek Illés lett alkalmas eszköze.

ILLÉS ÉS A BAAL PAPOK

Próféta volt Illés, az Urat szolgálta
Huszonnyolc évszázad messzi távolában
Zsidók földjén élt Ő a szép Izraelben
Jahve volt Istene, s hitt az égi jelben.

Achab király alatt a Baal kultusz terjedt
S a pogány hit ellen Illés, dühe gerjedt.
Baal Isten papjait ezért rá is vette
Bízzák a hitüket istenítéletre.

Jahve-nak és Baalnak oltárt építettek
S erre áldozatul állatokat tettek.
Előbb a Baal papok kérték istenüket
Bocsásson mielőbb oltárukra tüzet.

Hiába volt mindez a szél meg se moccant,
Oltárukon bizony egy szikra se lobbant.
Illés imáira tűz szállt le az égből
S felizzott az oltár áldozati fénytől.

A jelenetet pedig mindaz, aki látta
Baal papokat ölt meg, s küldött másvilágra.
Jesabel királyné nagy haragra gerjedt,
S Illés prófétának menekülni kellett.

ILLÉS TALÁLKOZÁSA AZ ÚRRAL

Illés vándorbotját a kezébe vette,
Egy szál köpönyegét vállra terítette.
Elment a Hóbre, zsidók szent hegyére
Negyven napig tartott, míg végre elérte.

Mikor megérkezett, különös neszt hallott,
Nem ám akár milyet, hanem égi hangot.
"Mít csinálsz itt Illés?" - az égi hang kérdi,
Prófétánk válaszát így lehet idézni:

" Emészt a buzgalom Izrael Uráért
Mert népe elhagyta pogány isten Baal-ért. "
Az égi hang kérte, hogy Illés ne várjon
Hanem fenn a hegyen az Úr elé álljon.

Szót fogadott Illés, s míg a hegyre hágott,
Vihart, meg földrengést és nagy tüzet látott.
Az Úr mégse jött el, semmiféle zajban,
Tűzben, földrengésben avagy szélviharban.

Mindhármat követte selymes, puha szellő
Virágoknak szirmán lepkeként szökellő.
Ennek hangját Illés nagyon tisztán érti,
S szellőhangon az Úr újra csak ezt kérdi:

" Mit csinálsz itt Illés? " s amint ezt kimondta,
Illés a kérdését ekként válaszolta :

" Emészt a buzgalom Izrael Uráért
Mert népe elhagyott, pogány isten Baal-ért. "

Szellő hangon az Úr erre azt felelte
Szeretettel szólva, áhítatos csendben:
" Menj és fordulj vissza, erre kérlek Téged,
Két új királyt kenj fel, ez lesz küldetésed,
Hazaelt Arámban, Jehut Izraelben
Elizeust pedig prófétaként egyben. "

TANULSÁG

Történetnek van egy nagy- nagy tanulsága
Hogy szívünk az Urat, mindig csendben várja!
Illés példájára, mi is jó ha tesszük
Hogy az Úrnak hangját halljuk és követjük !

ILLÉS ÉS A TÜZES SZEKÉR (2 Kir 2,14-15)

Illés prófétát Elizeus elkísérte a Jordán folyóhoz és ott beszélgettek. Ekkor váratlanul:

"Jött egy tüzes szekér jó tüzes lovakkal",
S égbe ment az Illés e fénylő fogattal.
Elizeus pedig csodálkozva állt ott,
S elragadtatásban ekképpen kiáltott:

"Atyám, atyám, Izrael szekere és fogata!" S eztán többé már nem látta Illés prófétát. (2 Kir 2,12)

Illésnek köntösét, mely leesett róla
Elizeus fogta, hogy emlékül óvja,
Majd a Jordánhoz ment, hogy az Urat kérje
S köntösével ütött a folyó vizére.

"Hol az Úr, Illés istene?"- mondta. S mihelyt a vízre ütött, az szétvált az egyik és másik irányban, s Elizeus átment a Jordánon. Amikor a próféta tanítványai odaátról ezt látták felkiáltottak:

"Illés lelke leszállt Elizeusra!"- S eleje mentek, a földre borultak előtte. Így lett Elizeus Illés próféta utóda.

TÓBIÁS TÖRTÉNETE (Tob 1,1-14)

Krisztus előtt történt, több mint hétszáz évvel
Szalmanasszár betört roppant seregével.
Ő volt Asszíria akkori királya,
S nehéz idők jártak szép Szamáriára.

Sok zsidót elvittek akkor Izraelből,
S keserű sóhaj szállt minden hű kebelből,
Mert fogság lett részük idegen országban
Szalmanasszár földjén, nagy Asszíriában.

Foglyok között volt egy igen derék férfi,
Családjának sorsát meg fogjuk most nézni,
Őt Tobit-nak hívták, felesége Anna
Egyetlen fiuknak Tóbiásnak anyja.

Fogságában Tobit ott élt Ninivében,
Ám itt is megmaradt az Úrnak hitében.
Alamizsnát osztott sok-sok testvéreinek,
S temette véreit kiket megölének.

Ám később elveszett két szeme világa,
S emiatt elvágott az örök hazába.
Imádkozni kezdett és az Urat kérte,
Hogy a bús élettől szabaduljon végre.

És ugyanezt kérte rokonának lánya
Ebkanata földjén a derék jó Sára,
Mivel megvádolták, s ez nagyon letörte,
Hogy hét vőlegényét nászéjen megölte.

Pedig nem is ő volt, csak a gonosz szellem
Azmodeus démon tört e frigyek ellen.
Sára imádkozott és az Urat kérte
Szólítsa el őt most, s érjen véget élte.

Mindkettő imáját az Úr meghallgatta,
De a halál helyett a gyógyulást adta.
Elküldte angyalát egy ifjú képében,
Aki Ráfael volt, de Azarja néven.

TÓBIÁS CSALÁDJÁT AZ ANGYAL MEGSEGÍTI

Tóbiást az atyja egyszer arra kérte :
Menjen el a pénzért, mit hagyott letétbe
A jó Gábaelnél, Ráges városában,
S tíz talentum várja annak otthonában.

Tóbiás az utat sajnos nem ismerte,
S kiment a városba vezetőt keresve.
Itt hamar rátalált Ráfael angyalra,
Ki mellé szegődött mint ifjú Azarja.

Aztán felkészültek és útra is keltek,
Hosszú, poros úton mindig gyalog mentek.

Napestig fáradtak és már nagyon fáztak,
S a Tigris folyónál ott is éjszakáztak.

Ekkor a folyóból hal ugrott a partra,
Tóbiás megfogta, mert társa biztatta.
Aztán fel is vágta, s mint Azarja mondta,
Kellő figyelemmel szét is darabolta.

"E halnak epéje, szíve és a mája
Az Úr adománya, az Ő patikája.
Vigyünk hát magunkkal!" ezt mondta Azarja,
"Gyógyszerünk lesz később, ha az Úr akarja."

Tóbiás és társa tovább vándoroltak,
S mindent, ami kellett magukkal is hoztak.
Aztán megérkeztek az Ebkanatába,
Médiának földjén Raguel házába.

Raguel Tóbiást örömmel fogadta
És mint rokonához, lányát hozzáadta.
Ezután sor került a nagy lakomára,
Majd el is vonultak a nászéjszakára.

Itt Tóbiás úgy tett, mint Azarja mondta,
S a hal szívét, máját a parázsra dobta.
A füsttől a démon elmenekült rögtön,
S angyal kötözte meg, hogy már sose jöjjön.

Tóbiás és Sára imádkozni kezdtek,
Hogy ők találjanak az Úrnál kegyelmet,
Majd azután szépen ők együtt is háltak,
És szerető, boldog házassokká váltak.

A szép mézeshetek hamar el is múltak,
Tóbiás és Sára már haza indultak.
Ráguel vagyonát velük megosztotta,
Aztán az ifjú párt útra bocsátotta.

Anna a kapuban szív-dobogva várta
Hogy fiát és menyét mihamarabb lássa,
S amikor meglátta őket, hogy már jönnek,
Szeméből csorogtak boldog örömkönnyek.

Tobit csak botorkált, s a könnyeit nyelte,
Két karjával vakon a fiát kereste.
Tóbiás az atyját ekkor átölelte,
S a halnak epéjét két szemére kente.

Nem sokáig tartott, lehullott a hályog,
S a derék jó Tobit immár újra látott.
"Látlak édes fiam, szemem drága fénye,
A mennyei Atya legyen áldott érte!"

Tobit ekkor így imádkozott:
"Áldott legyen az Isten,
Áldott legyen hatalmas neve,

Áldott legyen minden angyala,
 Áldott legyen a neve mindörökké,
 Mert megfenyített, de meg is könyörült rajtam,
 Íme látom fiamat, Tóbiást." (Tob. 11,15)

TANULSÁG

A földi utunkat Isten velünk járja,
 Gondoskodó karját védőn fölénk tárja.
 Ha szükségét látja, s őt buzgón kérjük,
 A nemes célunkat végül is elérjük.

MAKKABEUSOK KORA (Kr. e. 166-134)

Makedóniának volt egy nagy királya
 Nagy Sándornak hívták, emlékezzünk rája!
 Krisztus előtt élt ő dicsfényvel nevében
 A negyedik század második felében.

Hódításainak igen nagy volt sora,
 S ekkor kezdődött el a hellenizmus kora.
 Világbirodalmát emlegetjük máig,
 Mely Európától elért Indiáig.

A görög kultúra messzi földre áradt,
 S keletnek földjén új életre támadt.
 Nyugat és a kelet egymásra hatottak,
 És jó néhány téren szépen kamatoztak.

Nagy Sándornak sajnos, rövid volt az élte,
 Hatalmának csúcsát alig hogy elérte.
 S mikor a nagy királyt kicsiny sírba rakták,
 Birodalmát osztva hadvezéri kapták.

Ekkor Szíriába Szeleukosz került,
 Aki ott király lett és a trónra felült.
 Utódait hívták szeleukidáknak,
 Meg is tették őket sorra mind királynak.

Júda szenvedett a szeleukidáktól,
 Egymást követően több ilyen királytól.
 De aki leginkább zsarnok volt a néppel,
 Antiochusz volt az, Epiphanesz névvel.

Gyűlölt király volt ő és kegyetlen zsarnok,
 Gyötörte a népet, mint az igás barmot.
 A zsidó nép átélt sok nyomorúságot,
 Siratta az elvett vallásszabadságot.

Antiochusz Júdát rútul kifosztotta,
 A szép templomokba bálványait hozta.
 Ami csak arany volt, azt mind elrabolta,
 Majd haza is vitte, ez volt legfőbb gondja.

Pusztításaitól a házak ledőltek,
Vérfürdőt rendezett, sok embert megöltek.
A derék ifjaknak halállal volt násza,
S nőttön-nőtt Júdának rettenetes gyásza.

A király kiadta egy zord rendeletben:
Minden zsidó eztán majd szombatot szegjen!
Egye a sertéshúst! S arra is ügyeljen,
Maradjon a fia körülmetéletlen!

MAKKABEUSOK KORA, HITVALLÓK ÉS VÉRTANUK

Emlékezzünk mostan a mártír anyára
És a hét fiának vértanúságára.
Tagadják meg hitük, a király ezt kérte,
De mert ezt nem tették, kínhalál járt érte.
Nyelvüket kitepték, kezük, lábuk vették,
S megcsonkítva őket élve tűzre tették.
De mindegyik bátran készült a halálra
Az Isten irgalmát, s örök életet várva.

Az egyik ifjú így kiáltott fel: "A Mindenség Királya föltámaszt minket az örök életre, mert az ő törvényeiért halunk meg." (2 Mak 7,9)

Fiait szenvedni anyjuk mindent látott
És öntött beléjük roppant bátorságot.
Hetedik fiának ő ezt mondta végül,
Látva, hogy az immár a halálra készül:

"Vállald a halált, hogy a könyörület napján majd bátyáiddal együtt visszakapjalak!" (2.Mak 7,29)

"A fiú így szólt erre:

Mint bátyáim, én is odaadom életemet atyáink törvényeiért, és az Istenhez folyamodom, könyörüljön meg népünkön." (2 Mak 7,37)

A hét fia után anyjuk ment halálba
A szívében bátran és az Urat áldva.
Testét elégette ott a tűznek lángja,
Ám a mennyben lelkét örök élet várta.

JÚDÁS MAKKABEUS ÉS TESTVÉREI

Emlékezzünk hittel egy tisztos jó papra,
Derék férfi volt ő, s öt fiúnak atyja.
Neve Mattatiás, s erős volt hitében,
Ezért ki is tartott az Úr hűségében.

Ő és a fiai szomorúan látták,
Isten helyett sokan imádták a bálványt,
S napról-napra nőtt az Úrnak káromlása,
Beöltöztek ezért vezeklőruhába.

A király parancsát bátran megtagadták,
Hogy a bálványoknak áldozatuk adják.
Megölték az embert, ki bálványnak szolgált,
S lerombolták ők az áldozati oltárt.

Hosszú éveken át míg pogányság tombolt,
 Mattatiás harcolt, s oltárokat rombolt,
 Majd azután megtért az örök hazába,
 Siratta a népe, nagy volt az ő gyásza.

És helyébe fia, a hős Júdás lépett,
 Aki óriásként viselte a vértet.
 Makkabeus néven erős volt az ökle,
 Hasonlított ebben a kemény pörölyre.

Júdás Makkabeus egy sereget gyűjtött,
 És az elnyomókkal hamar meg is küzdött.
 Majd hős oroslánként néhány ezer fővel
 Sikereket ért el a nagy túlerővel.

Jeruzsálem várost elfoglalták végre,
 S az Úr dicsérete szállt a magas égre.
 Később a templomot meg is tisztították,
 És a bálványokat onnan ki is dobták.

A szép istenházát felszentelték újra,
 S áldották az Urat mélyen leborulva.
 Szolgáltak is neki égő áldozattal,
 Buzgón magasztalva őszinte szavakkal.

Ezután szabad lett vallást gyakorolni,
 Az igaz Úr előtt buzgón meghajolni.
 Szabad lett az ünnep, szabad lett a szombat,
 Mindet megszentelték, s Istennek áldoztak.

Hat év múlva történt, egy nehéz csatában,
 Júdás éppen harcolt a túlerővel bátran,
 S ő, aki a hitét soha nem tagadta,
 Hazájáért hősként az életét adta.

Júdást a testvére, Jonatán követte,
 S Alexander király kormányzóvá tette.
 Ő tizenhét évig vezette a népet,
 Becsülettel töltve eme nagy tisztséget.

Sokat küzdött, harcolt a zsidó sereggel,
 Végül aztán Trifon elfogatta csellel.
 Aztán fogságában meg is ölték orvul,
 S Júdeának sorsa válságosra fordult.

Jonatánt Simon, a bátyja követte,
 S népének sorsát szépen egyengette.
 Jeruzsálem várát újra elfoglalta,
 S eljött Júdeára a szabadság napja.

Főpap lett és vezér, no meg fejedelem,
 Ő állt a nép élén eme tisztes helyen,
 Rábízta véreit az Úr oltalmára,
 S bevésték a nevét egy szép ércablára.

TANULSÁG

Az Isten irgalmas, és segít a népnek,
Véget vet a bajnak, meg a szenvedésnek.,
Makkabeusokat küldte eszközéül,
Küzdjön meg a népe, s legyen szabad végül.

JÓB PRÓBATÉTELE (Jób könyve)

Élt egy derék férfi tiszta boldogságban
És őt Jóbnak hívták saját hazájában.
Hét fia volt neki, és három a lánya,
Messzi földön tudták, nagy a gazdagsága.

Javainak számát nem is tudta, mennyi,
Tevék, ökrök, juhok, talán több ezernyi.
Becsületes volt ő, és az Istent félte,
Aki minden bajtól oltalmazta, védte.

Egyszer az Úristen szemét összevonta,
Aztán a Sátánnak e szavakat mondta:
"Tekints a szolgámra, a hűséges Jóbra,
Aki mindig jót tesz, becsületes módra!"

A Sátán kacagott, majd könnyeit nyelte,
S roppant csalfa módon erre ezt felelte:
"Könnyű jónak lenni, ha óvod és véded,
Próbáld ki a bajban! Káromol majd téged!"

Ekkor az Úr így szólt: "Tedd Jóbot próbára!
Ahogy te akarod, lássuk hogyan állja!"
De arra jól ügyelj, egyet el ne hibázz,
Mindent tehetsz vele, de éltére vigyázz!"

Ezután a Sátán a porondra lépett,
S hogy mivel árthatna utána is nézett.
Hamarosan küldött egyes banditákat,
Akkik elrabolták Jóbtól a nagy nyáját.

Majd vihart támasztott, s széttörte a házat,
Hol Jób gyermekei éppen lakomáztak.
Meg is haltak sajnos abban mindahányan,
S egy utód se maradt Jóbnak családjában.

Mikor e két rossz hírt a Jób meghallotta,
Ruháját megtépte, s ezt imádkozta:
"Az Úr adta, az Úr elvette,
Legyen áldott az Úr neve!" (Jób 1,21)

Ezután a Sátán rettentő nagy kéjjel
Sújtotta a Jóbot borzalmas fekélyel.
Úgy égett a bőre, mint a pokol lángja,
Kínjában üldögélt hamuval telt tálban.

Felesége így szólt: "Többé ne imádkozz,
Hanem eztán inkább csak az Istent átkozd!"
De Jób csak szenvedett és könnyeit nyelte,
S roppant türelemmel erre ezt felelte:

"Ha a jót elfogadjuk Isten kezéből,
Miért ne fogadnánk el a rosszat is." (Jób 2,10)

Ekkor Jóbbhoz eljött három jó barátja
És sor került köztük több hosszú vitára,
Istenről, meg bűnről, és az igazságról,
Meg az égi, s földi tiszta boldogságról.

Mind a három barát vallotta az elvet,
Hogy Jób, miként más is, bűneiért szenved.
"Keresd Jób az Istent, s fordítsd felé orcád,
S Ő minden bizonnal irgalmas lesz hozzád!"

Jób meg így válaszolt: "Ne is vádoljatok!
Miért büntet az Úr? Hisz ártatlan vagyok!
Oly sok bűnös jól él, s Isten verő botja
Velük kíméletes, nem sújt a gonoszra!"

"Hogyan juthatnék el Isten trónusához,
Ahol leborulnék felséges lábához.
És igaz emberként szállnék vele perbe:
Miért is hagyott el az Ő nagy kegyelme?"

Eztán a viharból szólt az Úr a Jóbnak:
"Mehajolsz-e nékem, a te Alkotódnak?
Vélem a bajodban miért pörlekedtél?
A Mindenhatónak kérlek most feleljél!"

"Mit feleljek Uram? Nézd parányi vagyok.
A perlekedéssel örökre felhagyok.
Belátom, hibáztam, számra teszem kezem,
Egyszer én beszéltem, s többé már nem teszem."

Mindezeket hallva az Úr is belátta,
Hogy a nehéz próbát a Jób már kiállta.
Hűségét a hitben meg is jutalmazta
És minden vagyonát neki visszaadta.

Eztán Jóbnak sorsát jobbra fordította,
Kegyelmének tárját néki megnyitotta,
Meg is kétszerezte amije volt néki,
S javainak száma több lett, mint a régi.

TANULSÁG

Ha nehéz próbákban kitartunk a hitben,
Minket is, mint Jóbot megsegít az Isten!

IZAJÁS PRÓFÉTA (Iz 1-66)

A gondolat szárnyán utazzunk a múltba,
S ami akkor rég volt, előttünk lesz újra.
Nyolcadik században, Krisztus előtt járunk
És egy nagy prófétát magunk előtt látunk.

Izajás próféta Ámosznak volt fia
És Júda királya akkortájt Uzija.
Később Jotam, Acház, majd Hiszkija trónolt
A nép pedig gyakran bálványoknak hódolt.

IZAJÁS PRÓFÉTA MEGHÍVÁSA

Izajásnak egykor volt egy látomása,
Ebben került sorra az ő meghívása.
Betért a templomba, és az Urat látta,
Aki trónuson ült, s nagy volt az uszálya.

Körötte hatszárnyú szeráfok lebegtek,
S Istent dicsőítve szépen énekeltek.
Izajás meg így szólt rettegvé és halkán:
"Jaj nekem, jó Uram, nem tiszta az ajkam!"

Majd az egyik szeráf suhogó nagy szárnyal
Izajáshoz repült egy izzó parázssal,
S ezzel az ő ajkát meg is érintette:
"Bűnöd megbocsájtva" néki kihirdette.

Aztán az Úr így szólt: "Vajon kit küldjek el?
Ez most itt a kérdés, nos hát gyorsan felelj!
" Izajás válaszolt: "Kérlek, küldj hát engem!
Kész vagyok, jó Uram! Mondd hogy mit kell tennem!"

Az Úr meg így felelt: "Menj és mondd a népnek
Jákob fiainak, kik Júdeában élnek
Hogy: "Hallván halljatok, és látván lássatok,
De mit se értsetek, és fel se fogjatok!"

"Akik Isten iránt hűtlenségben élnek,
Idővel pusztító, szörnyű véget érnek,
De tizednyi szent mag, mely végül megmarad,
Mint terebint törzse, egykor majd újra hajt!"

A PRÓFÉTA KÜLDETÉSE (Iz 61,1-2)

Az Úr lelke nyugszik rajtam,
Mert az Úr kent föl engem.
Elküldött, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek
És meggyógyítsam a megtört szívűeket.
Hogy szabadulást hirdessek a foglyoknak
És szabadságot a börtönök lakóinak.
Hogy hirdessem az Úr kegyelmének esztendejét
Istenünk bosszújának napját.

IZAJÁS JÚDA NÉPÉNEK BŰNÉRŐL ÉS BÜNTETÉSÉRŐL BESZÉL

Izrael fiai hűtlenekké váltak,
Elhagyták az Urat, és bálványt imádtak.
A nép vezetői is tévútra tértek,
Gőgben, kevélységben, gonoszságban éltek.

Izajás próféta költői szavakkal
Ő mindezt leírta egy szép hasonlattal.
Olvassuk el mostan hogy mit is írt erről,
Arról a bizonyos régi szőlőskerttről.

Az én barátomnak volt egy szőlőskertje,
Igen nagy tudással, gonddal megművelte,
Ámde a kertjéből csak vadszőlőt kapott,
Ezért lebontotta és parlagot hagyott.

Júdeának háza az Úr szőlőskertje,
Melyben vadszőlő nőtt, s szaporodott egyre,
Hol igazság helyett csupa gaztett termett,
Ezért az Úr tőle minden támaszt elvett.

"Bűneitek miatt ti olyanok lesztek,
Mint a kiszáradt tölgy, mely már lombját vesztett,
Vagy az elárvult kert, amely már kiszáradt,
Vagy az üzött szarvas, amely nagyon fáradt."

"Az Úr felvonultatja e nép ellen az ellenségeit,
És teli szájjal felfalják Izraelt." (Iz 9,10-14)

"A Seregek Urának haragjától lángba borul a föld,
És a nép a tűz martaléka lesz." (Iz 9,18)

IZAJÁS AZ ÚR IRGALMASSÁGÁRÓL

Azon a napon az Úr újra kinyújtja kezét, hogy birtokba vegye népe maradékát.

Összegyűjti Izrael menekültjeit, akik Júdából szétszóródtak.

Úgy nyílik majd út népe maradékának, amely megmaradt az asszírok fogságából, amint út nyílt egykor Izraelnek, amikor feljött Egyiptom földjéről. (Iz 11,11-16)

Az Úr megkönyörül Jákobon, s visszatelepíti őket földjükre. (Iz 14,1)

Bátorság! Ne féljete! Eljön Istenetek, hogy szabadulást hozzon nektek. Akkor megnyílik a vakok szeme, s a süketek füle hallani fog. Ugrándozik majd a sánta, mint a szarvas, és a némák nyelve ujjongva ujjong. Mert vizek fakadnak a pusztában, folyóvizek a sivatagban. (Iz 35,4-7)

Ne félj, mert megváltalak, neveden szólítalak: az enyém vagy.

Ha tengereken kelsz át, veled leszek, és ha folyókon, nem borítanak el, ha tűzön kell átmenned, nem égsz meg.

(Iz 43,1-2)

IZAJÁS JÖVENDŐLÉSE A MESSIÁSRÓL

A Messiás jöttét ki megjövendölte
Izajás a művét szép szavakba szötte.
Költői írása, mint egy égi dallam,
Olvassuk el mostan, csendben áhítatlan!

Mert gyermek születik, fiú adatik, s az Ő vállára kerül az uralom.

Így fogják hívni: Csodálatos Tanácsadó, Erős Isten, Örök Atya, Béke Fejedelme.
 Messzire kiterjed majd uralma, és a békének majd nem lesz vége
 Dávid trónján és királyságában, amelyet megerősít és megszilárdít a jog és igazság által.
 Mostantól mindörökké ezt teszi a Seregek Urának féltő szeretete. (Iz 9,5-6)

Vessző kél majd Izáj törzsökéből, Hajtás sarjad gyökeréből.
 Az Úr lelke nyugszik rajta:
 A bölcsesség és az értelem lelke, A tanács és az erősség lelke,
 A tudás és az Úr félelmének lelke, S az Úr félelmében telik öröme.
 Az igazságosság lesz derekán az öv, S a hűség csípőjén a kötő.
 Akkor majd együtt lakik a farkas a báránnyal,
 És a párduc együtt tanyázik a gödölyével.
 Együtt legelészik majd a borjú, s az oroslán,
 Egy kis gyerek is elterelgetheti őket.
 A föld úgy tele lesz az Úr ismeretével,
 Mint ahogy betöltik a vizek a tengert. (Iz 11,1-9.)

IZAJÁS ISTEN NAGYSÁGÁRÓL

Ki mérte meg marokkal a tenger vizét?
 És arasszal ki mérhetné fel az ég távlatait?
 A föld porát ki fogta vékába?
 Ki mérte meg mérlegen a hegyeket
 És dombokat a mérleg serpenyőjén?
 Ki adott tanácsot az Úr lelkének?
 Ki tanította meg a helyes útra
 És ki mutatta meg neki az okosság ösvényét?
 Ő az, aki a földkerekség fölött trónol,
 Amelynek lakói csak olyanok előtte, mint a sáskák. (Iz 40,12-14)

De akik az Úrban bíznak, új erőre kapnak,
 Szárnyra kelnek, mint a sasok.
 Futnak, de nem fáradnak ki,
 Járnak-kelnek, de nem lankadnak el. (Iz 40,31)

TANULSÁG

Az Úr tanítását bizony sokan hallják,
 De kevesen vannak, akik meg is vallják.
 Sokan vannak azok, akik a jót látják,
 De sajnós kevés, ki követi példáját.

Bízzuk életünket minden nap az Úrra,
 Hogyha elfáradunk, erőt ad ő újra,
 Tettrekészségünkben ekkor szárnyra kelünk,
 Kérünk Téged Urunk, maradj mindig velünk!

JEREMIÁS PRÓFÉTA (Jer 1-23)

Ő Krisztus előtt élt Júda országában
 Hat évszázadnak a messi távolában.
 Hilkija volt atyja, Anatot szülötte,
 Prófétafént ifjan az Úr köszöntötte.

JEREMIÁS PRÓFÉTAI MEGHÍVÁSA

"Így szólt hozzám az Úr:
Mielőtt megalkottalak anyád méhében
Már ismertelek,
Mielőtt megszülettél volna, fölszenteltelek
és prófétaul rendeltelek a nemzetek javára.
Akkor az Úr kinyújtotta kezét, megérintette ajkamat
és így szólt hozzám:
Nézd, ajkadra adom szavaimat
hogy gyomlálj és rombolj
pusztíts és szétszórj
építs és ültess ." (Jer 1, 4-10)

JEREMIÁS IZRAEL HÜTLENSÉGÉRŐL PRÉDIKÁLT, JÖVENDÖLT JUDA PUSZTULÁSÁRÓL ÉS A BABILONI FOGSÁG RÓL

Így szólt hozzám az Úr:
"Menj és kiáltsd bele Izrael fülébe:
Az én türelmemnek bizony most már vége,
Mert elhagytál engem, élő víz forrását,
És bálványt imádtál, faragott kép mását."
"Elhagytad az Urat, a te Istenedet,
Hütlenséggé fajult régi tiszteleted,
Nemes szőlővesszőn vad szőlőket hoztál,
Gonosz tetteidben Sátánt utánoztál."
"Izrael és Júda büneidért felelsz,
Azt kapod majd tőlem, amit megérdemelsz,
S mivel hasztalanul intettelek sokszor,
Azért Babilon lesz kezemben az ostor."
"Veszedelmet hoznak, ami nektek káros,
Pusztta lesz az ország, rom lesz minden város.
A lakói pedig szolgaságba mennek,
Hetven esztendeig idegenben lesznek."

JEREMIÁSNAK NEM HISZNEK ÉS ÜLDÖZIK

Egyszer Jeremiás, ahogy az Úr kérte,
A feddő beszédét tettével kísértc.
Vett egy agyagkorsót és azt összetörte,
"Így pusztul e nép is, " amint jövendölte.
Amikor Paschur pap mindezeket látta,
A szegény prófétát kalodába zárta.
Ráadásul pedig még meg is verette,
S másnap reggel volt az, mikor kiengedte.
Jeremiás ekkor így szólt a paphoz:
Halld az Úr szavait, figyelj reám kérlek,
"Nem Paschurnak hívlak, hanem Rettegésnek,

Júdát és a népét megbüntetem végre
S nemsoká átadom Babilon kezére!"

JELKÉPES CSELEKEDET AZ IGÁVAL

Máskor Jeremiás az Úr tanácsára
Kötelekkel együtt igát vett nyakába.
Jelképes volt bizony eme furcsa tette,
Isten üzenetét ekképpen hirdette:

"Babilon királya eljön Júdeába,
Hajtsátok nyakatok az ő igájába.
Ha ezt megteszitek, életben maradtok
És a hazátokban békességben laktok."

JEREMIÁST CISZTERNÁBA DOBJÁK

Jeruzsálem várát mikor ostromolták,
Hogy mi lesz a sorsuk, többen tudakolták.
Jeremiás így szólt a nép kérdésére:
"Eljut majd e város ellenség kezére."

Ekkor a prófétát többen is megfogták
És egy sárral teli ciszternába dobták.
Ám egy jó testőrtiszt, ahogy az Úr súgta,
Szegény Jeremiást időben kihúzta.

JEREMIÁS JÖVENDÜLÉSE BETELJESEDETT

Babilon királya teljes csapatával
Jeruzsálem várost körülvette sánccal,
S míg a városfalak ostrom alatt álltak
Cidkija királyra nehéz napok vártak.

Fogyott az élelem és éhínség támadt,
S a védők serege egyre inkább fáradt,
Majd a hosszú ostrom második évében
A város falain rést ütöttek szépen.

A káldeus sereg rögtön be is nyomult
És a védelemre sötét felhő borult.
Cidkija király és egész háza népe
Gyorsan elmenekült, hogy magukat védje.

Ám a káldeusok utolérték őket,
Úgy a férfiakat, mint a szegény nőket.
A király fiait mind halálra adták,
Cidkiját kínozták, s ráborult a vakság.

Később a szép várost lángba borították,
Az erős falait földig lerombolták,
Elvitték a templom minden drága kincsét,
Nem maradt más hátra, csak romok és ínség.

A királyt és népét elhurcolták nyomban
Néhány ezer embert, messzi Babilonba.

Krisztus előtt történt ötszáznyolcvanhétben,
Babiloni fogság gyászos idejében.

JEREMIÁS VÍGASZTALÁSA A NÉPNEK, JÖVENDÖLÉS IZRAEL HELYREÁLLÍTÁSÁRÓL

Jeremiás a Babilonba száműzötteknek a következő levelet írta:

"Ezt mondja az Úr: Építsetek házakat és lakjatok bennük, telepítsetek kerteket, és egyétek gyümölcsöt. Vegyetek magatoknak feleséget, hogy fiúk és lányok szülessenek. Fiaitokat házassítsatok meg, lányaitokat adjátok férjhez, nektek ugyanis ott sokasodnotok kell. Munkálkodjatok annak az országnak a jólétéért, amelybe vittelek benneteket, imádkozzatok érte az Úrhoz, hiszen jólétük a ti jóléteketek is. Ha elmúlik a Babilonnak adott hetven esztendő, visszahozlak benneteket erre a helyre." (Jer 29,1-10)

"Eljön az idő - mondja az Úr - amikor jóra fordítom népemnek, Izraelnek és Júdának sorsát és visszahozom őket, hogy birtokba vegyék azt a földet, amelyet atyáiknak adtam." (Jer 30,3)

"Igen, jönnek napok, - mondja az Úr - amikor új szövetséget kötök Izrael házával, és Júda házával." (Jer 31,31)

JERUZSÁLEM PUSZTULÁSA UTÁN A JUDÁBAN MARADT NÉP SORSA

Káldeusok győztek, Júdát elfoglalták,
Jeremiást pedig hazájában hagyták.
Babilon királya egy jó zsidó embert
A megmaradt népnek kormányzóul rendelt.

Gedaljának hívták, derék volt és rendes,
A káldeusoknak roppant engedelmes.
Hiába volt nemes, humánus és gyöngéd
Az ellenfelei nemsoká megölték.

Ekkor a lázadók, kik bosszútól félték,
A Jeremiástól gyors tanácsot kértek.
"Kérdezd meg az Urat, az Ő szavait várjuk,
Hogy ezután tudjuk, melyik utat járjuk?"

Az Úr azt üzent Jeremiás által,
Maradjanak ők csak inkább Júdeában.
Ám ha ezzel szemben Egyiptomba mennek,
Ott majd mindahányan biztosan elvesznek.

De a gögös urak nem hittek az Úrnak,
Hamar felkészültek, aztán elindultak.
És magukkal vitték a nép maradékát,
Sőt Jeremiást is, ezt a nagy prófétát.

JEREMIÁS BIZALMA AZ ÚRBAN

"Áldott az az ember, aki az Úrban bíz, akinek az Úrban van reménye. Olyan lesz, mint a víz mellé ültetett fa, amely gyökereit egészen a folyóig ereszti, lombja mindig zöldellni fog." (Jer 17,5-8)

"Nincs senki, aki hozzád hasonló volna Uram!
Nagy vagy és fölséges a neved!

Egyedül Téged illet a tisztelet.

Az Úr az igaz Isten, Ő az élő Isten, az örök Király." (Jer 10,6-10)

"Seregek Ura, igazságos bíró, aki a vesék és a szívek vizsgálója vagy!" (Jer 20,12)

JERMIÁS JÖVENDÖLÉSE A MESSIÁSRÓL

"Jönnek napok - mondja az Úr - amikor igaz sarjat támasztok Dávidnak. Királyként uralkodik majd, bölcsen kormányoz, s gondja lesz a jogra és igazságra az országban. Ez lesz a neve: Az Úr a mi igazságunk." (Jer 23,5-6)

TANULSÁG

Hitünk gyökerei legyenek az Úrban,
Akkor is, ha olykor vad viharok zúgnak.
Mert az Úr erőt ad, a gonosz nem árthat,
S földi létünk után égi mezők várnak.

DÁNIEL KÖNYVE (Dán 1-14)

DÁNIEL ÉS TÁRSAI BABILONBAN

Nebukodonozor volt Babilon királya,
Róla emlékezik Verdi operája.
Jeruzsálem várost ostrom alá vette,
S hadi szerencséje sikerre vezette.

A Jojakim király uralkodott éppen
Krisztus előtt régen, kerek hatszáz négyben.
A káldeus sereg a városba hatolt,
Embereket ölt meg, fosztogatott, rabolt.

Lakói egy részét rögtön elhurcolták,
A templom kincseit jórészt elrabolták.
Babilonba vitték a zsidó rabokat,
Férfiakat, nőket és ifjakat, sokat.

Ezek közül később ki is válogattak
Néhány művelt ifjút, kiket tanítottak.
Így rendelte azt el Babilon királya:
Legyenek ez ifjak a szolgálatára.

Négy olyan ifjú volt, ki e munkát kapta,
Dániel, Hananja, Misael, Azarja.
Megtanulták ők a káldeusok nyelvét,
Hogy a nagy királynak bennük kedve teljék.

Hitüket azonban ott is megtartották,
Bár emiatt őket gyakorta bántották.
Történetük nekünk legyen tanulságul:
Ki hitét megvallja, az Úr vele társul.

NEBUKODONOSZOR KIRÁLY ÁLMA A NAGY SZOBORRÓL

Álmában a király egy nagy szobrot látott,
Arany volt a feje, s rajta sok fény látszott.
Melle, karja ezüst, a hasa meg bronzból,
Különös volt mindez egy ilyen szobortól.

Minden testrészt más volt: lábszárai vasból,
A két lába pedig vasból és agyagból.
Hatalmas termete úgy állt, mint egy szikla,
Senki se tudhatta, mi ereje titka.

Azután egy nagy kő gurult le a hegyről
A szobor lábához, mely összedőlt egyből.
Mindegyik testrésze szét is mállott porrá,
Nem is álltak össze soha már szoborrá.

Eztán a kő megnőtt és hegy lett belőle,
S felhő telepedett rá a hegytetőre.
Majd a nap is felkelt és arany sugára
Szelíden tekintett körötte a tájra.

Nyugtalanította a királyt az álma,
Melynek megfejtését bölcseitől várta.
De a tudományuk nem volt elegendő,
Ezért Dániel lett a jó álomfejtő.

"Ó fenséges király, nagy a te hatalmad,
Álmod jelképezi roppant birodalmad.
Az arany fő te vagy, királyok közt első,
S birodalmad után még néhány majd eljő.

Második ezüst lesz, harmadik meg bronzból,
Aztán majd vasból lesz, mindegyik más korból.
Végül az Úristen majd egy olyat támaszt,
Mely örökre fennáll, s égi királyt választ."

AZ ÚR ANGYALA KIMENTI A ZSIDÓ IFJAKAT A TÜZES KEMENCÉBŐL

Parancsot adott ki Nebukodonozor:
Készüljön aranyból egy hatalmas szobor!
Mikor az elkészült, egy futásra bízta,
Hogy fő embereit ünnepségre hívja.

Kormányzók, satrapák el is jöttek nyomban,
Hogy a szobor előtt hódoljanak sorban.
Fanfárok és kürtök egymás után szóltak,
S az új isten előtt mélyen meghajoltak.

De míg a szobornak tiszteletet adtak,
A zsidó ifjak meg mind állva maradtak.
Fel is lobbant rögtön a király haragja,
S úgy döntött, hogy őket kínhalálra adja.

Be is tették őket tüzes kemencébe,
Legyen életüknek tűzhalál a vége.

Ám az Úr angyala kiűzte a lángot.
Így az nekik bizony egy csöppet sem ártott.
Ekkor az ifjak így imádkoztak:

"Áldott vagy Urunk, atyáink Istene,
Dicséretre méltó és magasztos mindörökké.
Áldott a te dicsőséges szent neved,
Dicséretre méltó és magasztos mindörökké.
Mert kiragadott minket a holtak országából,
S kimentett a halál kezéből.
Áldjátok az istenek Istenét,
Dicsőítsétek és adjatok neki hálát, mert irgalma örökkévaló." (Dán 3,52, 3,88-90)

Ezután a király levélben hirdette:
Eme nagy csodákat mind az Isten tette,
Jelei, csodái igen hatalmasak,
Királysága pedig mindörökre marad.

BALTAZÁR KIRÁLY LAKOMÁJA

Baltazár a király gondolván egy nagyot,
Ezer fő embernek nagy lakomát adott.
Volt ott étel-ital, szem-szájnak ingere
Arany, ezüst kelyhek, finom borral tele.

Ezek között bizony olyanok is voltak,
Miket Júdeából egykor elraboltak.
Jeruzsálemből a templomi edények
Díszes ötvösmunkák, csillogóak, szépek.

Ekkor a teremnek mészfelületére
Emberi kéz-ujjak írni kezdtek szépen.
Mene, tekkel, parszin - ez lett ott felírva,
Ám ezt megfejteni egy tudós se bírta.

Ezután a király Dánielt hívatta,
Aki a megfejtést bölcsen meg is adta.
Mielőtt megszólalt halálos nagy csend lett
És a síri csendben ő beszélni kezdett.

"Királyságod uram, Isten számba vette.
Mene azt jelenti, hogy azt elvetette.
Tekkel jelentése, hogy ő téged megmért
És ennek alapján biz könnyűnek ítélte.

A parszin-nal pedig ő néked azt mondja,
Hogy a birodalmad hamar szét is osztja.
Miután Dániel mindezt tudtul adta
Jutalmul egy ékszer és főrangját kapta.

Baltazárt megölték ugyanazon éjjel,
Sok híve hevert még holtan szerteszéjjel.
S Baltazár királynak híres birodalmát
Dárius királlyal médek elfoglalták.

DÁNIEL AZ OROSZLÁNOK BARLANGJÁBAN

Babilonnak ura Dárius király lett,
S az országban az élet ettől bizony más lett.
Dánielt tette meg felügyelőjének,
Irgykedtek is rá az udvari vének.

Majd be is árulták egyszer Dáriusnak,
Esküdöztek buzgón, hogy ők nem hazudnak.
"Dániel nap mint nap térden imát végez
Reggel, délben, este az ő istenéhez."

A király Dánielt igencsak kedvelte,
Ezért estélig a kibúvót kereste.
De a főemberek a törvény nevében
Teljes szigort kértek Dániel ügyében.

Este aztán végül Dánielt megfogták
És az oroszlánok barlangjába dobták.
Ám az Úr angyala megvédte őt szépen,
S másnap reggel kijött a barlangból épen.

Dániel megmenekült, mert bízott Istenében. Dárius levelet írt minden népnek és nemzetnek:
"Rendeletet bocsátottam ki, hogy birodalmam egész területén rettegjék és féljék Dániel Istenét

Mert ő az élő Isten,
Aki örökké megmarad,
királyságának nem lesz vége
és uralma örökké tart.
Megment és megszabadít
jeleket és csodákat visz végbe." (Dán 6,27-28)

DÁNIEL LÁTOMÁSAI ÉS JÖVENDÖLÉSEI

Dániel prófétának jelképes látomásai voltak

- a négy vadállatról (melyek négy királyt jelentenek)
- a kos és a kecskebak harcáról (médek, perzsák királya és Javan királya harcáról)
- a hetven évhétről, melyben az Emberfiának eljövételét és annak idejét jövendölte meg.
- Gábrriel arkangyal megjelenéséről, melyben a végső idők leírását adja:

akik a föld porában alszanak,
azok közül sokak feltámadnak,
némelyek örök életre,
mások gyalázatra, örök kárhozatra.
Akkor az érteni tudók ragyogni fognak,
mint a fénylő égbolt. (Dán 12,2-3)

Az Emberfia országa kiterjed minden nemzetre:

"Láttam az éjjeli látomásban, hogy az ég felhőin valaki közeledik. Olyan volt, mint az Emberfia.
Amikor az Ősöreghez ért, színe elé vezették. Hatalmat, méltóságot és királyságot adott neki. Minden
népnek, nemzetnek és nyelvnek neki kellett szolgálnia. Hatalma örök hatalom volt." (Dán 7,13-14)

TANULSÁG

Éljünk mindig hittel, s teljes reménységgel,
Isten megszabadít minket erős kézzel,

A sok földi bajtól, tüzes kemencétől,
Krisztus vére árán kárhozat tüzetől.

JÓNÁS KÖNYVE (Jón 1-4)

(Babits Mihály verse eredetiben, rövidítve)

Monda az Úr Jónásnak: Kelj fel és menj
Ninivébe, kiálts a város ellen!
Nagy ott a baj, megáradt a gonoszság:
szennyes habjai szent lábamat mossák."
Szólt, és fölkele Jónás, hogy szaladna,
de nem hova a Mennybeli akarta,

Kerülvén azért Jáfó kikötőbe
hajóra szállott, mely elvinné őtet
Tarsis felé, s megadta a hajóbért,
futván az Urat, mint tolvaj a hóhért!

Az Úr azonban szerzett nagy szelet
és elbocsátá a tenger felett

Forgott a hajó, kettétört az árboc,
deszkaszál nem maradt hű deszkaszálhoz.
A görcs hajósok, eszüket veszítve,
minden terhet bedobtak már a vízbe,
s míg arcukba csapott a szörnyű sóslé,
kiki a maga istenét üvölté.

Jónás mindent kiadva, elcsigázva,
betámolygott a fedélközi házba,
le a lépcsőkön, a hajófenékre,
s ott zuhant bódult félálomba végre,

S így lón hogy a kormányos belebotlott,
a deszkákat vizsgálva, s rája szólt:
Mi dolog ez, hé, te nagy alható?
Ki vagy te? Kelj fel, s kiálts a keserves
istenedhez, talán ő megkegyelmez!

Hé, emberek! Fogjátok és vigyétek
ezt a zsidót! S már nyolc marok ragadta,
nehogy hajójuk süllyedjen miatta,

Jónás azonban jajgatott s nyögött
és meglóbálták a tenger fölött.
"Vigyázz-hó-rukk!- Pusztuljon, aki nem kell !"
S nagyot loccsant ... s megcsöndesült a tenger,

Az Úr pediglen készített vala
Jónásnak egy hatalmas cethalat
s elküldte tátott szájjal hogy benyelné,
halat s vizet vederszám nyelve mellé

És így jutott a szörny-lét belsejébe
vak ringások eleven bölcsejébe,
és lakozék három nap, három éjjel
a cet hasában,

És könyörge Jónás az ő Urának
a halból, mondván:" Kiáltok Tehozzád,
hallj meg, Isten !"

Éber figyelmem erős lett a hitben:
akárhogy elrejtőzöl, látlak, Isten!
Rejteztem én is elüled hiába !
Utánam jöttél tenger viharába.
Engedetlen szolgálodat meggyötörted,
magányos gögöm szarvait letörted."

Csapkodj hát, csapkodj, ostorozva bölcsen,
hogy amit megfogadtam, ne felejtsem,
mert aki éltét hazugságba veszti,
a boldogságtól magát elrekeszti."

Így szóla Jónás, s eljött a negyednap
és akkor az Úr parancsolt a halnak,
ki Jónást a szárazra kivetette,
vért, zsírt, epét okádva körülötte.

S mondta az Úr Jónásnak másodízben:
"Kelj föl és menj, mert én vagyok az Isten.
Menj, a nagy Ninivéig meg se állj,
s miként elédbbe írtam, prédikálj !"

S fölkele Jónás, menvén Ninivébe,
melynek három nap volt járó vidéke,
három nap taposhatta azt akárki
s kanyargós utcáiból nem talált ki.

Menvén hát Jónás, első nap kiére
egy sátrakkal telt,csillagforma térre
s az árusok közt
kiáltott, mint az Úr meghagyta ekként:

"Halld az Egek Urának Istenének
kemény szózatját, nagy Ninive, térj meg,
vagy kénkövekkel ég föl ez a város
s föld alá süllyed,negyven napra mához !"

Így szólott Jónás, s szeme vérbe forgott,
kimarjult arcán verítéke csorgott,
de az árusok csak tovább nevettek,
alkudtak, csaltak, pöröltek vagy ettek.

Másod estére másik térre ére,
a színészek és mimesek terére,
kik a homokon illegve kigyóztak
s szemérem nélkül a nép előtt csokolóztak.

JÓNÁS KÖNYVE

Jónásból az Úr imigyen dörgött:
 "Rettegj Ninive, s tarts bűn-bánva böjtöt !
 Harminckilencszer megy le még a nap,
 S Ninive napja lángba, vérbe kap !"

Így ért az asszonyoktól közrevéve,
 harmadnap a királyi ház elébe.
 ott már tudták és várták és bevitték
 egy nagy terembe, hol arany teríték
 mellett heverték a Hatalmasok,

És Jónás akkor egy iszonyú átkot
 kiáltva a királyra s udvarára
 s az asszonyokra és a palotára
 s a színészekre és a mimesekre
 s az árusokra és a mívésekre
 kitört, s a termen át
 rohant ki Ninivéből a szabadba,
 egyetlen látomással dúl szívében:
 hogy kő kövön nem marad Ninivében.

És méne a pusztába, hol a sáskák
 a gyér fű szomjas zöldjét mind levásták,
 ott megfogadta, harmincnyolc napig
 böjtölve s imádkozva ott lakik
 s nem mozdul, mígnem messze kénköves
 lángoktól lenne lenn az ég veres
 s úgy elpusztul minden ninivei
 maga és apja s anyja, fiai
 s lányai, huga-öccse, nénje bátyja,
 mint hajdan a Jerobeám családja.

S azontúl, harmincnyolcból visszamenve,
 A napokat számlálja vala rendre,
 kiáltozván az Úrhoz: "Halld, Hatalmas !
 Híres Bosszúálló, szavamra hallgass!
 Elküldtél engem, férgekhez a férget,
 kik ellenedre s fricskád nélkül éltek.
 Csakhogy a gonosz fittyet hány a jóra.
 Lám, megcsúfoltak, Egek Alkotója !
 Nincs is itt haszna szépszónak s imának,
 csak harcnak és hatalom nyilának.
 Én Jónás, ki csak a Békét szerettem,
 harc és pusztulás prófétája lettem.
 Harcolj velük hát, Uram, sújtsd le őket !
 Irtsd ki a korcs fajt s gonosz nemzedéket,
 mert nem lesz addig igazság, se béke,
 míg gőgös Ninive lángja nem csap az égre. "

S elmúlt egy hét, és kettő, három, négy, öt,
 és már a harmincnyolcadik nap eljött.

Jött a reggel és a dél és az este:
 Jónás egész nap az ég alját leste.
 S már a láthatár elmerült az éjben,
 s egy árva ház sem égett Ninivében.

Mert látá az Úr, hogy ott egyik-másik
 szívben még Jónás szava kicsirázik
 mint a jó mag ha termőföldre hullott,
 s pislog mint a tűz mely titkon kigyulladt.
 S gondolta: " Van időm, én várhatok.
 Elöttem szolgálaim, a századok
 fújják szikrámat, míg láng lesz belőle,
 bár Jónás ezt már nem látja, a döre.
 Jónás majd elmegy, de helyette jó más "
 így gondolá az Úr, csak ezt nem tudta Jónás.
 s azért felette megharaguvék,
 és mondta:

"Hazudtam én, és hazudott a naptár.
 És hazudott az Isten ! Ezt akartad ?
 Bűnbánók jószándékát megzavartad.
 De már az én lelkem vedd vissza tőlem,
 mert jobb nekem meghalnom, hogysesem élnem."

Tudnivaló pedig itt hogy kimenve
 a városból Jónás, ül vala szembe
 a város ellenébe, napkeletnek,
 árnyékban, mert egy nagy-levelű tőknek
 indái ott fölfutva egy kiszáradt,
 hőségtől sújtott fára, olyan árnyat
 tartottak, ernyőt eltikkadt fejére,
 hogy az alól leshetett Ninivére.

Aztán egy reggel, hajnaltájra, szerzett
 a nagy Úristen egy kicsinyke férget,
 mely a tőknek tövét megrágta volna
 és tette hogy indája lekonyulna,
 levele megpörögve kunkorodna
 s az egész tők elaszva szomorodna.

S akkor az Isten szerze meleget
 s napkeleti szárazító szeleket
 s lón hogy a nap hévsége megsütötte
 Jónás fejét, és megcsapván, felette
 bágyadtá szédítette, úgylágy immár
 úgy érzé, minden körülötte himbál,
 s ezt nyögte csak: " Lelkem vedd vissza, kérlek,
 mert jobb már hogy meghaljak, semhogy éljek."

S mondta az Úr Jónásnak: "Lásd, valóban
 méltán búsulsz s vádolsz-e haragodban
 a széles lombú, kövér tők miatt,
 hogy hús árnya fejedről elapadt ?"

S felelt, kitörvén Jónásból a méreg:
 "Méltán haragszom azért, míg csak élek !"

És monda akkor az Isten:" Te szánod
 a tököt amely egy éjszaka támadt
 s egy másik éjszaka elhervadt,
 amelyért kezed nem munkálkodott,
 amelyet nem ápoltál, nem neveltél,
 lombja alatt csak lustán elhevertél.

És én ne szánjam Ninivét, amely
 évszázak folytán épült vala fel?
 melynek tornyai vetekedve kelnek ?
 mely mint egy győztes harci tábor terjed
 a sivatagban, és utcái mint
 képeskönyv amit a történet írt,
 nyílnak elém? Ne szánjam Ninivének
 ormát mely lépcsőt emel a jövőnek?
 A várost amely mint egy fáklya égett
 nagy korszakokon át, és nemzedékek
 éltek fényénél, s nem bírt meg vele
 a sivatagnak annyi vad szele?

Így szólt az Úr, és Jónás hallgatott.
 A nap az égen lassan ballagott.
 Messze lépcsős tornyai Ninivének
 a hőtől ringatva emelkedének.

TANULSÁG

Nagy-nagy irgalom él az Isten szívében,
 Ma is éppen úgy, mint egykor Ninivében.
 Ha a tévelygésből a jó útra térünk
 A mi Égi Atyánk megbocsájt majd nekünk!

TARTALOM

ELŐSZÓ.....	3
AZ EMBER TEREMTÉSE (Ter 2. - 3.).....	5
A PARADICSOMBAN (Ter 2,4-25).....	5
A BŰNBEESÉS (Ter 3,1-13).....	6
KIŰZETÉS A PARADICSOMBÓL (Ter 3,14-19).....	7
TANULSÁG.....	7
NOÉ ÉS A VÍZÖZÖN (Ter 6,1-22, 7,1-24, 8,1-22)	7
TANULSÁG	9
BÁBELI TORONY (Ter 11,1-9).....	9
TANULSÁG.....	10
ÁBRAHÁM TÖRTÉNETE (Ter 12,2)	10
ÁBRAHÁM MEGHÍVÁSA.....	10
ÁBRÁM ÉS LÓT ELVÁLÁSA.....	11
IZMAEL SZÜLETÉSE.....	12
AZ ÚR SZÖVETSÉGET KÖT ÁBRÁMMAL.....	12
ÁBRAHÁM ÉS A MAMREI JELENÉS.....	12
ÁBRAHÁM KÖZBENJÁRÁSA ÉS SZODOMA PUSZTULÁSA.....	13
IZSÁK SZÜLETÉSE.....	14
ÁBRAHÁM ÁLDOZATA.....	14
TANULSÁG.....	15
JÁKOB AKI IZRAEL LETT (Ter 25-33)	15
ÉZSAU ÉS JÁKOB SZÜLETÉSE.....	16
ÉZSAU ELADJA ELSŐSZÜLÖTTSEÉGÉT.....	16
JÁKOB CSELVETÉSE, IZSÁK ÁLDÁSA.....	16
JÁKOB TÁVOZÁSA ÉS ÁLMA.....	17
JÁKOB LÁBÁNNÁL, KÉT HÁZASSÁGA ÉS GYERMEKEI.....	17
JÁKOB MENEKÜLÉSE, KÜZDELEM ISTEN ANGYALÁVAL	18
JÁKOB TALÁLKOZÁSA ÉZSAUVAL.....	18
TANULSÁG.....	18
JÓZSEF TÖRTÉNETE (Ter 37,2 - 47,31)	18
JÓZSEF ÉS TESTVÉREI	18
JÓZSEFET TESTVÉREI ELADJÁK.....	19
JÓZSEF EGYIPTOMBAN.....	19
A FÁRAÓ ÁLMA ÉS JÓZSEF KITŰNTETÉSE.....	20
JÓZSEF TALÁLKOZÁSA TESTVÉREIVEL.....	21
JÁKOB FIAINAK HAZATÉRÉSE.....	21
JÁKOB FIAINAK MÁSODIK ÚTJA.....	22
JÓZSEF MEGISMERTETI MAGÁT.....	23
A FÁRAÓ MEGHÍVÁSA, JÁKOB CSALÁDJA EGYIPTOMBAN.....	23
TANULSÁG.....	24
MÓZES KIVEZETI NÉPÉT EGYIPTOMBÓL (Kiv 1-15)	24
IZRAEL EGYIPTOMBAN. AZ ELNYOMATÁS IDŐSZAKA.....	24
MÓZES SZÜLETÉSE ÉS FELNÖTTÉ VÁLÁSA.....	24
MÓZES MEGHÍVÁSA ÉS KÜLDETÉSE.....	25
MÓZES VISSZATÉRÉSE EGYIPTOMBA.....	26
AZ EGYIPTOMI CSAPÁSOK.....	27
IZRAEL FIAINAK KIVONULÁSA EGYIPTOMBÓL.....	28
ÁTKELÉS A TENGEREN.....	28
TANULSÁG.....	29
VÁNDORLÁS A PUSZTÁBAN ÉS SZÖVETSÉGGKÖTÉS AZ ÚRRAL (Kiv 15 – 34).....	29

VÁNDORLÁS A PUSZTÁBAN.....	29
A SZÖVETSÉG ÉS A TÍZPARANCSOLAT.....	29
MÓZES A HEGYEN (Kiv 24,12-18).....	30
IZRAEL HÜTLENSÉGE, AZ ARANYBORJÚ.....	31
MÓZES IMÁJA.....	31
MÓZES ÖSSZETÖRI A TÖRVÉNY TÁBLÁIT.....	32
MÓZES ÚJABB KÖNYÖRGÉSE.....	32
TANULSÁG.....	32
TOVÁBBVÁNDORLÁS ÉS AZ IGÉRET FÖLDJÉNEK ELFOGLALÁSA (Szám 6,22 - Józs 5-11)	32
ÚTRAKELÉS A SINAI PUSZTÁBÓL (Szám 9,15-18)	33
HÍRSZERZŐK KÁNAÁNBAN (Szám 13,14)	33
MERIBA VIZE. MÓZES ÉS ÁRON BÜNTETÉSE (Szám 20)	34
MÓZES HALÁLA (MTörv 31-34)	34
JÓZSUE VEZETI A NÉPET (Józs 1.)	35
JERIKÓ MEGHÓDÍTÁSA (Józs 5-6).....	35
KÁNAÁN DÉLI ÉS ÉSZAKI RÉSZÉNEK MEGHÓDÍTÁSA (Józs 10-11)	36
TANULSÁG.....	36
BIRÁK KORA (Bir 2,11-19)	36
DEBÓRA (Bir 4,1-23).....	36
GEDEON (Bir 6,1-36, 7,1-25).....	37
SÁMSON (Bir 13,1-25, 15,1-20, 16,1-31)	38
TANULSÁG.....	39
SÁMUEL PRÓFÉTA (1 Sám 1,1-18)	39
SÁMUEL SILÓBAN ÉS AZ Ő MEGHÍVÁSA (1 Sám 3,1-14)	40
SÁMUEL A BÍRÓ ÉS SZABADÍTÓ (1 Sám 7,5-17)	41
IZRAEL NÉPE KIRÁLYT KÍVÁN (1 Sám 8,1-22, 9,1-10)	41
SAUL TALÁLKOZÁSA SÁMUELLEL ÉS SAUL FELKENÉSE (1 Sám 9,11-26, 10,1-8, 10,17-25) ..	42
SÁMUEL BÚCSÚJA (1 Sám 12,1-25).....	42
SAUL KIRÁLYSÁGA, MAJD AZ ÚR ELVETI ŐT (1 Sám 15,7-10)	42
DÁVID FELKENÉSE (1 Sám 16,1-13)	42
TANULSÁG.....	43
DÁVID KIRÁLY (1 Sám 16,1-13)	43
DÁVID ÉS GÓLIÁT PÁRVIADALA (1 Sám 17,1-54).....	44
DÁVID SAUL KIRÁLY SZOLGÁLATÁBAN (1 Sám 18).....	45
DÁVID MENEKÜLÉSE ÉS BUJDOSÁSA (1 Sám 19,8-10, 24,1-23, 26,1-12)	45
A GILBOA MELLETTI CSATA: SAUL HALÁLA (1 Sám 31,1-13).....	46
DÁVID JUDA KIRÁLYA (2 Sám 2,1-32, 3,1-39, 4,1-12)	46
DÁVID JÚDA ÉS IZRAEL KIRÁLYA (2 Sám 5,1-25, 6,1-23).....	46
DÁVID BŰNE (2 Sám 11,2-27)	47
DÁVID BŰNBÁNATA (2 Sám 12).....	47
Dávid bűnbánati imája (51. zsoltár)	48
TANULSÁG.....	48
SALAMON KIRÁLY (1 Kir 1,1-53, 2,1-46)	48
A SALAMONI ÍTÉLET (1 Kir 3,16-28)	49
SALAMON GAZDAGSÁGA (1 Kir 10,14-25).....	49
SÁBA KIRÁLYNŐ LÁTOGATÁSA (1Kir 10,1-13).....	50
SALAMON ÉPÍTKEZÉSEI (1 Kir 5,15-32, 6,1-38).....	50
SALAMON HÜTLENSÉGE AZ ÚRHOZ (1 Kir 11,1-13).....	51
TANULSÁG.....	51
ILLÉS PRÓFÉTA.....	51
AZ ÚR CSODATEVŐ ESZKÖZE.....	51
ILLÉS IMÁIRA AZ ÚR FELTÁMASZTJA AZ ÖZVEGY FIÁT.....	53
ILLÉS ÉS A BAAL PAPOK.....	53
ILLÉS TALÁLKOZÁSA AZ ÚRRAL.....	53

TANULSÁG.....	54
ILLÉS ÉS A TÜZES SZEKÉR (2 Kir 2,14-15)	54
TÓBIÁS TÖRTÉNETE (Tob 1,1-14)	55
TÓBIÁS CSALÁDJÁT AZ ANGYAL MEGSEGÍTI.....	55
TANULSÁG.....	57
MAKKABEUSOK KORA (Kr. e. 166-134)	57
MAKKABEUSOK KORA, HITVALLÓK ÉS VÉRTANUK.....	58
JÚDÁS MAKKABEUS ÉS TESTVÉREI.....	58
TANULSÁG.....	60
JÓB PRÓBATÉTELE (Jób könyve)	60
TANULSÁG.....	61
IZAJÁS PRÓFÉTA (Iz 1-66)	61
IZAJÁS PRÓFÉTA MEGHÍVÁSA.....	62
A PRÓFÉTA KÜLDETÉSE (Iz 61,1-2).....	62
IZAJÁS JÚDA NÉPÉNEK BŰNÉRŐL ÉS BÜNTETÉSÉRŐL BESZÉL.....	63
IZAJÁS AZ ÚR IRGALMASSÁGÁRÓL.....	63
IZAJÁS JÖVENDŐLÉSE A MESSIÁSRÓL.....	63
IZAJÁS ISTEN NAGYSÁGÁRÓL.....	64
TANULSÁG.....	64
JEREMIÁS PRÓFÉTA (Jer 1-23)	64
JEREMIÁS PRÓFÉTAI MEGHÍVÁSA.....	65
JEREMIÁS IZRAEL HÜTLENSÉGÉRŐL PRÉDIKÁLT, JÖVENDŐLT JUDA PUSZTULÁSÁRÓL ÉS A BABILONI FOGSÁG RÓL	65
JEREMIÁSNAK NEM HISZNEK ÉS ÜLDÖZIK.....	65
JELKÉPES CSELEKEDET AZ IGÁVAL.....	66
JEREMIÁST CISZTERNÁBA DOBJÁK.....	66
JEREMIÁS JÖVENDŐLÉSE BETELJESEDETT.....	66
JEREMIÁS VÍGASZTALÁSA A NÉPNEK, JÖVENDŐLÉS IZRAEL HELYREÁLLÍTÁSÁRÓL.....	67
JERUZSÁLEM PUSZTULÁSA UTÁN A JUDÁBAN MARADT NÉP SORSA	67
JEREMIÁS BIZALMA AZ ÚRBAN.....	67
JERMIÁS JÖVENDŐLÉSE A MESSIÁSRÓL.....	68
TANULSÁG.....	68
DÁNIEL KÖNYVE (Dán 1-14).....	68
DÁNIEL ÉS TÁRSAI BABILONBAN	68
NEBUKODONÓZOR KIRÁLY ÁLMA A NAGY SZOBORRÓL.....	69
AZ ÚR ANGYALA KIMENTI A ZSIDÓ IFJAKAT A TÜZES KEMENCÉBŐL.....	69
BALTAZÁR KIRÁLY LAKOMÁJA	70
DÁNIEL AZ OROSZLÁNOK BARLANGJÁBAN.....	71
DÁNIEL LÁTOMÁSAI ÉS JÖVENDŐLÉSEI.....	71
TANULSÁG.....	71
JÓNÁS KÖNYVE (Jón 1-4)	72
JÓNÁS KÖNYVE.....	74
TANULSÁG.....	76
TARTALOM.....	77

2010.